

Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Výroční zpráva za rok 2005

Obsah:

I. Úvodní slovo ředitelky – 120. rok činnosti UPM

II. Sbírky

1. Sbírka skla, keramiky a porcelánu
2. Sbírka užité grafiky a fotografie
3. Sbírka nábytku, prací z kovů a designu
4. Sbírka textilu, módy a hraček

III. Restaurátorské oddělení

IV. Majetkoprávní oddělení

V. Databáze sbírkových předmětů

VI. Prezentace sbírek

1. Expozice a výstavy, návštěvnost
2. Komunikace a vnější vztahy
3. Výchovně – vzdělávací činnost
4. Ediční činnost

VII. Knihovna

VIII. Archiv

IX. Zámek Kamenice nad Lipou

X. Finanční hospodaření

I. Úvodní slovo ředitelky – 120. rok činnosti UPM

120 ROK ZALOŽENÍ UPM.

Rok 2005 byl vedle všech početných muzejních prací, které jsou v této výroční zprávě uvedeny v činnostech jednotlivých oddělení, zaměřen především k tomuto výročí. Hlavním cílem bylo zpřístupnění zatím posledního možného sálu pro stálou expozici, který je věnován sbírce Hodin, hodinek a dalších měřících přístrojů – Stroje času. Tak byl naplněn další článek v koncepci expozic v hlavní budově, přičemž vzhledem k naprostému nedostatku výstavních prostor zatím zůstává nesplněn poslední sál, který by měl být věnován sbírce nábytku a prací ze dřeva. V rámci oslav výročí byla též uskutečněna náročná přehlídka české fotografie 20. století, na jejíž realizaci se muzeum spojilo s galerií Hlavního města Prahy, kdy byly pro prezentaci využity výstavní prostory Domu u Zvonu a Městské knihovny. Výročí také byla věnována reprezentativní výstava mistrovských děl z našich sbírek pod názvem Shapes and Spaces, kterou iniciovala velvyslankyně Portugalska v ČR paní Ana Martinho a vznikla i v kurátorské spolupráci s Muzeem užitého umění v Lisabonu (Ricardo Espirito da Santo Silva Foundation). Za finanční podporu všech těchto akcí patří poděkování i Ministerstvu kultury.

Mezinárodní spolupráce byla také korunována zápůjčkou velice významných sbírkových předmětů na výstavě Prague The Crown of Bohemia v Metropolitním museu v New Yorku. Významnou součástí tvořila naše spolupráce a zápůjčka ve výstavě Czech Glass 1945-1980 Design in an Age of Adversity, uspořádaná a poprvé vystavená v Kunstpalast v Dusseldorfu a s velkou oslavou českému sklu uvedená v Corning Museum of Glass ve státě New York. Obou slavnostních aktů jsem se mohla zúčastnit a byla jsem i poctěna přijetím za člena Felows of the Corning Museum of Glass, čímž byla vyjádřena pocta instituci, za její dlouhodobou prezentaci českého skla doma i v cizině. V této souvislosti také chci vyzdvihnout výstavu celoživotního díla Františka Víznera v rámci volného cyklu výstav Mířtí evropského sklářství. Příprava a prezentace jeho SKLA a ve spolupráci s autorem samotným byla výjimečným zážitkem, který ocenili i návštěvníci mimořádným zájmem. Ještě jednou děkujeme! Ve výstavním programu jsme se opět připojili k projektu Designblok výstavou Design v Mexiku ve spolupráci s velvyslanectvím Mexika v Praze, kterému také patří poděkování za podporu. V závěru roku jsme se také dohodli převzít výstavu 100 ikon českého designu, ve které jsme se zatím zúčastnili jen zápůjčkou a odbornou spoluprací, aby bylo možné zrealizovat její představení v prestižním prostoru Triennale di Milano v lednu 2005. Podnětem byla i naše účast na každoročním setkání tzv. Museums network, které se konalo v listopadu právě v Triennale di Milano, kde se setkala rekordní množství muzeí a institucí, které se prezentací designu zabývají. Loňské setkání se konalo v Praze. Poslední výstava roku souvisela s nově otevřeným sálem Hodin a hodinek, neboť představila soukromou sbírku hodin ze Schwarzwaldu, která umožnila seznámit se návštěvníkům s typem hodin, které nejsou v našich sbírkách zastoupeny. Poděkování patří sběrateli panu Mgr. Miloši Klikarovi. Po specializovaných výstavách se také vždy zvětší nabídka do sbírek a velmi často jsou to dary, jako tentokrát u příležitosti výstavy fotografie byly získány velkorysostí autorů četné fotografie, které obohatily zejména kolekci děl žijících autorů (viz. Zpráva sbírky grafiky a fotografie). I jim patří naše vřelé poděkování, stejně jako všem dalším (viz. Zpráva evidence sbírek).

Odborná práce muzea vstoupila do druhého roku náročného úkolu v rámci institucionálního grantu UPM Instituce moderního designu ve 20. století v ČR, který je plněn vedle dalších muzejních činností. Po prvním roce víceméně heuristické práce byl stanovena pevná struktura zmapování tohoto období, podle níž se nadále odvíjí jednotlivé úkoly a výstupy z nich v různých formách. Potěšitelným výsledkem je i zahájený cyklus úterních přednášek, kdy je možno dílčí výsledky také prezentovat publiku. Množství získávaných materiálů a dokumentů si též v závěru roku vyžádalo vytvoření nového pracoviště Centra dokumentace sbírek, kde budou nadále ukládány vedle již stávajících dokumentů všechny nově získávané materiály. Zde je také soustředěna centrální dokumentace digitalizace sbírek, ve spolupráci se sbírkovými odděleními a evidencí sbírek.

Hlavním úkolem muzea také byla spolupráce s Centrem dokumentace AV pro identifikaci majetku obětí holocaustu, kdy bylo možné identifikovat pod různými nabývacími akty četné položky a přiřadit je tak ke konkrétním osobám. Výsledky tohoto pátrání jsou obsaženy ve vlastní zprávě Dokumentačního centra AV, která byla prezentována na listopadovém mezinárodním kolokviu v Českém Krumlově. „Lustrace“ nabývání sbírek ve válečné době a v poválečném období tak bude

nadále pokračovat, aby bylo možné dosáhnout narovnání těchto neadekvátních akvizičních aktů, způsobených politickým vývojem.

Muzeum nadále využívá svých sbírek ke tvorbě dalších expozic, a to nejen ve vlastních objektech, kdy byla na zámku v Kamenici nad Lipou zpřístupněna rozšířená expozice kovaných prací a započata expozice ze sbírky hraček, ale zásadně jsme se podíleli na vytvoření expozice v nově zpřístupněném objektu spravovaném Pražskou informační službou – zámku ve Ctěnicích, věnované Habsburskému století. Příjemným zpestřením muzejní práce byl i nácvik a slavnostního představení Obrazů z dějin habsburské říše uvedené u příležitosti otevření zámku. Zde se mohli uplatnit i mnozí zaměstnanci muzea v různých rolích včetně ředitelky v roli manželky švédského generála...

Mezi četné programy pro naše návštěvníky všeho věku, vyjmenované ve zprávě oddělení komunikace patří i mimořádná akce muzejní noc.

Na druhou pražskou muzejní noc jsme se také již lépe připravili po zkušenosti s první překvapující návštěvností a nabídli jsme zajímavé programy v různých podobách, do jejichž zajištění se zapojili jak zaměstnanci, tak Společnost přátel muzea, které také patří naše poděkování za celoroční aktivity, završené pravidelným darem do sbírek.

Začátkem léta jsme také vstoupili do jednání s rodinou architekta Otto Rothmayera o možném odkoupení jejich rodinného domu do státních sbírek jako pobočky UPM. Jednání proběhla úspěšně i na našem odboru na MK, byla podpořena i radnicí Prahy 6. Byl zpracován záměr vytvoření Centra Otty Rothmayera a předložen k rozhodnutí MK ČR. Získání této unikátní vily se zachovanými interiéry by bylo přínosem mezinárodního významu s možností zapůjčit se dořetězce architektonických unikátů přístupných veřejnosti podobně jako Loosova vila.

Další projekt, který byl iniciován MK se týkal možnosti propojit se s Textilním muzeem v České Skalici, aby byla udržena kontinuita této unikátní sbírky, která vznikla ve 30tých letech ve Dvoře Králové a postupem doby se stala podnikovým muzeem n.p. TIBA. Obě akce přecházejí do roku 2006 s nejistým výsledkem.

Na závěr třeba říci, že stále považujeme pro další rozvoj muzea a jeho rostoucí aktivity i společenské poptávky jeho poslání kultivovat obecný vkus a inspirovat ke kvalitě životního stylu, za nezbytné rozšíření úložných, ale zejména expozičních prostor, které mohou přispět k atraktivnosti kulturní nabídky v Praze v mezinárodním kontextu.

Za celoroční náročnou práci děkuji všem zaměstnancům a spolupracovníkům, přátelům i návštěvníkům.

Helena Koenigsmarková

II. Sbírky

1. Sbírka skla, keramiky a porcelánu

Hlavní úkoly – výstavy

V roce 2005 realizovala sbírka skla, keramiky a porcelánu několik významných zahraničních výstav z vlastních sbírek, pořádaných zčásti ve spolupráci s dalšími zahraničními i domácími institucemi. Z nich připomeňme stále trvající putovní výstavu **Czech Glass 1945–1980** (M. Hlaveš). Další byla repríza výstavy ze sbírek UPM **České sklo od renesance po současnost** (Czech Glass from Renaissance to Contemporary), Finsko Helsinky, Riihimäkki (M. Hlaveš, L. Urbánková). Ve výstavním sále UPM proběhla velmi úspěšná výstava díla **Františka Víznera** v rámci cyklu **Mistři evropského sklářství**. Již tradiční spolupráce s NG v Praze vyvrcholila v tomto roce otevřením **dlouhodobé expozice ve Ctěnicích** (věnována Habsburkům v českých zemích), v níž se podařilo prezentovat předměty, které bychom jinak neměli příležitost vystavit. V součinnosti s NG v Praze byla dokončena příprava zápůjčky pro výstavu **Slezsko – perla Koruny české**, s Da Ponte Institutem ve Vídni **výstava k výročí narození W. A. Mozarta** (H. Brožková). Zápůjčkou 52 kusů předmětů ze skla, keramiky a porcelánu se sbírka podílela na přípravě výstavy **Shapes and Spaces** v Lisabonu, a to výběrem a zpracováním katalogových údajů s komentáři (J. Froněk, H. Brožková) a úvodní kapitolou o baroku: *Baroque: An Explosion of Ornament* (H. Brožková).

Zápůjčky

Jedna ze stěžejních zahraničních zápůjček se uskutečnila v souvislosti s velkou výstavou Prague The Crown of Bohemia v MET – New York. Kromě samotných výstav a podílů na výstavách ve spolupráci s partnerskými institucemi uskutečnila sbírka řadu významných zápůjček, na nichž se podílela odbornou přípravou: **Hieronymus Hackel**, Celje (J. Schöttner), **Du Paquier**, Liechtensteinpalais, Vídeň (J. Froněk), **Vídeňská secese a moderna**, Brno (L. Urbánková), **Dobrou chuť**, Jílové (J. Černovská), **Design 60. let**, Pardubice (M. Hlaveš), **Čas trpaslíků**, Roztoky (H. Brožková), **Jak se žilo v Řecku** Hostinné (H. Brožková). Následovaly další menší zápůjčky pro muzea v ČR i v zahraničí.

Akvizice

V roce 2005 se podařilo obohatit sbírky skla, keramiky a porcelánu o několik mimořádných předmětů. Společnost přátel musea darovala kameninovou dózu, zdobenou kvalitní malbou, Praha 1810, dárkyně věnovala jednoduchou nápojovou soupravu, výrazný design 30. let 20. století, výtvarníci R. Roubíček–M. Roubíčková dvanáct skleněných objektů z vlastní tvorby, firma Moser mísu podle návrhu Jana Mareše. Prostřednictvím programu ISO byl získán cenný soubor skleněných předmětů žáků J. Drahoňovského a secesní váza, Harrachov, kolem 1900. Současný trh s uměním a uměleckým řemeslem sleduje především J. Schöttner v rámci agendy vývozu.

Granty a jiná vědeckovýzkumná činnost

Pokračovala práce na hlavním muzejním vědeckém úkolu **České instituce moderního designu 20. století**. V oblasti skla a keramiky 1. poloviny 20. století se stále zaměřujeme na předměty realizované podle návrhu profesionálních výtvarníků, pracujících pro vybrané instituce, školy, sdružení a podniky. Pozornost byla věnována činnosti odborných škol a jejich vlivu na úroveň designu industriální produkce v období 1908 – 1945. Cílem práce v oblasti skla i keramiky 2. poloviny 20. století byl opět sběr informací pramenů a literatury k institucím, designérům, podnikům a školám, doplňování dokumentačního archivu, pořízení audio záznamů, rozhovorů s pamětníky, jejich přepis a úprava. Všichni odborní pracovníci pod vedením J. Fronka pokračují v třídění, ujasňování a interpretaci zjištěných faktů a snaží se výsledky publikovat formou přednášek a statí. K danému tématu přednesli M. Hlaveš na IV. Symposiu rytého skla v Kamenickém Šenově příspěvek: *Odvračenou stranou*. Úvaha o československém designu poválečných let, H. Brožková příspěvek *Počátky funkcionalismu v tvorbě Marie Kirschnerové* (v rámci úterních cyklů přednášek v UPM). Koordinaci prací na grantu zajišťuje E. Winkelhöferová.

Výzkum zaměřený na historii harrachovské sklárny v Novém Světě v Krkonoších pokračoval ve spolupráci s J. Merglem a Glasmuseem v Pasově i v tomto roce (J. Schöttner, H. Brožková). Cílem je publikace a výstava, obdoba předchozí expozice Buquoyové sklo 1621 – 1851 z roku 2001. Rovněž výběr předmětů pro výstavu v Milwaukee USA byl součástí prací na grantu Biedermeier v Čechách (ved. R. Vondráček).

V součinnosti s Centrem dokumentace Ústavu soudobých dějin AV ČR stále pokračovalo mapování předmětů z židovských majetků – digitalizace a zpracování (J. Černovská, E. Winkelhöferová, M. Prosková), financované MK ČR.

Probíhají výzkumné práce dlouhodobého úkolu na záchranu dvojstěnných skel, podmaleb a portrétních siluet. Z prostředků ISO MK ČR s vynikajícím výsledkem restaurovala další podmalby externí restaurátorka E. Rydlová. Pozitivem je pokračování a restaurování nejhroženějších předmětů sbírky (dvojstěnných skel a podmaleb) z fondu ISO, inventura v expozici v Klášterci nad Ohří a vydání nového průvodce touto sbírkou.

Publikační činnost:

J. Schöttner publikoval dvě studie týkající se z velké části jmenovaného úkolu: 1. Severočeské řezané sklo v 1. polovině 19. století – II. Kamenický Šenov. In: Bezděz – Vlastivědný sborník Českolipska. 2. Sbírká V. Jílka. In: Keramika a sklo. Se značným zpožděním vyšel sborník Barokní Praha – barokní Čechie s příspěvkem H. Brožkové: Barokní podmalby z dílny Ignáce a Daniela Preisslerů (SCRIPT.). M. Hlaveš zpracoval Biografický slovník pro publikaci Czech Glass 1945 – 1980.

Účast na sympozii, konferencích, komisích

M. Hlaveš a H. Brožková se zúčastnili mezinárodního symposia **Od korálku k pohárku** konaného v Novém Boru a Jablonci n. N.

H. Brožková se zúčastnila zasedání Deutsche Glastechnische Gesellschaft (DGG) ve Frauenau. H. Brožková se zúčastnila symposia **Žena v umění** příspěvkem věnovaným životu a dílu malířky a sklářské výtvarnice Marie Kirschner (viz sborník vydaný muzeem v Roztokách).

M. Hlaveš – grantová komise pro současné výtvarné umění při MK ČR, Umělecká rada Fakulty užitého umění a designu UJEP v Ústí nad Labem, výbor sklářské sekce ICOM.

H. Brožková – nákupní komise MG v Brně, nákupní a redakční rada MS v Kamenickém Šenově.

Badatelé a návštěvy

Sbírkou skla navštívil Dedo von Kerssenbrock - Krosigk, kurátor evropského skla v Corning Museum of Glass (USA), aby dojednal další spolupráci na přípravě výstavy věnované evropskému baroknímu křišťálovému a rubínovému sklu. Paul von Lichtenberg navštívil sbírku v souvislosti s přípravou výstavy Hieronyma Hackela ve slovinském Celje. V depozitářích jsme provedli skupinu pracovníků aukčního domu Christiespod vedením Dominic Simpson, studenty VŠUP, FFUK–DU, ČVUT, členy IWC, žáky středních odborných sklářských a keramických škol a samozřejmě řadu kolegů–muzejníků.

Péče o sbírky, administrativa

Správkyně depozitářů historických a současných sbírek E. Winkelhöferová, L. Urbánková, J. Černovská a M. Prosková pokračují v reorganizaci depozitářů a vzorně pečují o svěšené sbírky. V expozici porcelánu v Klášterci nad Ohří pokračovala fyzická inventura sbírkových předmětů, další fyzická inventura byla zahájena ve stálé expozici UPM v NG – Veletržním paláci. Všichni pracovníci sbírky se v průběhu roku věnovali dokumentaci nejen těch předmětů, které z důvodu zápůjček opouštějí sbírku, ale i dalších podle pokynů edičního oddělení.

Personálie

J. Fronek, J. Schöttner (FF UK) a M. Hlaveš (VŠUP) pokračují ve studiu. Po mateřské dovolené nastoupila M. Prosková jako správkyně sbírky historické keramiky a porcelánu a asistentka sbírky.

Helena Brožková, prom. hist.

Vedoucí kurátorka sbírky

2. Sbíрка užité grafiky a fotografie

Hlavní úkoly - výstavy

Hlavní výstavní akcí sbírky byla reprezentativní přehlídka **Česká fotografie 20. století**, uspořádaná UPM a GHMP ve třech výstavních prostorách těchto institucí (autorem J. Mlčoch s V. Birgusem, spolupráce J. Štětková). Zatím nejrozsáhlejší výstava české moderní fotografie si vyžádala přípravu početného souboru z UPM (přes 500 fotografií) i početné výpůjčky od soukromých majitelů a z jiných státních sbírek (více jak 600 předmětů).

Sbíрка fotografie byla rovněž představena v komorních výstavách v Galerii Josefa Sudka (autor J. Mlčoch):

Jiří Krejčí: Fotografie a cliché verre, 13. 1. – 24. 4. 05

Josef Sudek: Praha 20. let, 12. 5. – 7. 8. 05

Jan Bartůšek: Fotografie, 8. 9. – 4. 12. 05.

Velmi úspěšné byly v roce 2005 významné prezentace sbírky plakátů a užité grafiky, na prvním místě výstava **To Praha ještě neviděla. Pražský zábavní plakát 1900 – 1930** v Obecním domě od 20.9. 2005 do 8.1.2006 (autor P. Štembera). S velkým zájmem se též setkaly Muchovy dekorativní návrhy vystavené v Galerii U křižovníků (**Le style Mucha**, 12.5.-4.9.) a plakáty v přehlídce **Vídeňská secese a moderna** v Obecním domě 3.5.-11.9. (spoluautorem obou výstav P. Štembera).

Sbíрка grafiky se rovněž podílela na výstavě **Shapes and Spaces** ve Fundacao Ricardo do Espirito Santo Silva v Lisabonu 13.10. 2005 – 29. 1. 2006 (spoluautor R. Vondráček).

Zápůjčky

Sbíрка se podílela na dalších dvou desítkách výstav, a to jak zápůjčkami, tak účastí na výběru a zpracování exponátů:

Vlastislav Hofman 1884-1964, Obecní dům v Praze 14.12. 2004 - 20. 2. 2005

Holduj sportu pohybu, Obecní dům v Praze 19.1.-13.3.2005

V + W. Vždy s úsměvem, Staroměstská radnice, 2.2.-19.4.2005

Václav Špála. Mezi avantgardou a živobytím, NG Valdštejnská jízdárna 17. 2. - 31. 7. 2005

You Are Here. Design of Information, Design Museum London, 12. 2. - 15. 5. 2005

Český filmový plakát, České kulturní centrum Mnichov, 30.4.-15.8. 2005

Češi a habsburská monarchie, zámek Ctěnice, stálá expozice, od 26. 5. 2005

Město K. Franz Kafka a Praha, Hergetova cihelna (Společnost COPA a Centre de Cultura Contemporania de Barcelona), od 29. června 2005

Noční hlídka srdce. Ke 100. výročí narození Vladimíra Holana, Letohrádek Hvězda - PNP, 28. 6. - 30.10. 2005

Alfons Mucha, Galerie JBK Betlémské náměstí, 6.5. - 3.7.2005

Jiří Jílovský. Židovské muzeum v Praze, 7.9. - 16.11.2005

Václav Špála, Moravská galerie Brno, Pražákův palác, 29.9. - 27.11.2005

Václav Brožík 1851 - 1901, Městské muzeum a galerie Hlinsko, léto 2005

Václav Brožík 1851 - 1901, Východočeská galerie v Pardubicích, 21.9. - 27. 11. 2005

La Photographie pictorialiste en Europe 1888 – 1918, Musée des Beaux-Arts, Rennes (Francie), 19.10.2005 – 15.1.2006

Slovanstvo bratrské, 25.10. 2005 - 8.1.2006, Dům U Zlatého prstenu, GHMP

Jan Dědina, Muzeum Turnov 10.9.-25.10 2005

Reflexe, jubilejní výstava FAMU, Špálova galerie 3.11.-30.11.2005

Zelené mládí, Galerie VŠUP, 26.11.2005 – 4.1.2006

Zrození Múzy, Fotogalerie G4 Cheb, 2.12.-31.12.2005

František Ženíšek, Valdštejnská jízdárna, NG v Praze, 8.12. 2005 - 23. 4. 2006.

Akvizice

V roce 2005 zaznamenala nejvíce přírůstků sbíрка fotografie. Do inventáře bylo přepsáno více než 16.000 položek fotografií. Podstatnou část z nich tvoří nově inventované starší fondy, především fotografie Josefa Sudka z daru Boženy Sudkové (celý fond byl utříděn, pročíslován a zahájeno jeho zpracování v systému DEMUS). Kromě toho sbíрка nově získala početné dary (296 ks) v souvislosti s realizací výstavy **Česká fotografie 20. století** a s přípravou výstav pro Galerii Josefa Sudka.

Z nejvýznamnějších byly zisky prací Františka Dostála (14 ks), Petra Helbicha (13 ks), Pavla Diase

(78 ks), Jindřicha Štreita (9 ks), Jana Bartůška (62 ks), Aleše Kuneše (3 ks) a Antonína Horáka (17 ks).

Rovněž ve sbírce knih, grafiky a plakátů byly zapsány do inventáře starší přírůstky (cca. 1700 ks), především rozsáhlé konvoluty prací J. Švába, O. Hlavsy, J. Drahoňovského, knihy z převodu fondů Národní galerie a další. V nákupní komisi byly získány cenné belgické secesní plakáty, kresebný návrh L. Kuby na plakát Umělecké besedy 1900, konvolut dopisních papírů a gratulací 1. poloviny 19. století. V rámci institucionálního grantu byl získán ve sbírce dosud nezastoupený Sudkův kalendář Družstevní práce na rok 1933. Z darů patří k nejhodnotnějším zisk grafických prací významného typografa českého původu prof. George Sádka z New Yorku.

Granty a jiná vědeckovýzkumná činnost

Vědeckovýzkumná práce vycházela jednak z výstavního plánu UPM, jednak z grantových úkolů. Rozsáhlý odborný výzkum byl podniknut především v rámci přípravy výstavních projektů Česká fotografie 20. století (J. Mlčoch) a Pražský zábavní plakát 1900-1930 (P. Štembera). V souvislosti s přípravou výstavy na rok 2006 pro MUVIM ve španělské Valencii (Museo Valencia de la Il-lustracio i la Modernitat) byla zpracována ediční činnost nakladatelství Družstevní práce (cca. 500 záznamů) a provedeny rešerše Sudkových reklamních fotografií v dobových časopisech (L. Vlčková). Sbírkové rešerše byly uskutečněny též k mozartovské výstavě v Albertině 2006 pro vídeňský Da Ponte Institut a rovněž pro výstavu německojazyčné literatury a plakátů 1900 – 1939, připravovanou s AHMP pro Clam-Gallasův palác na léto 2006 (R. Vondráček, P.Štembera).

Realizovaným grantovým projektem MK ČR byla příprava edice textů a korespondence Ladislava Sutnara (I.Knobloch). Podány byly další žádosti o granty GA ČR (publikace Umění biedermeieru) a o grant Evropské komise Culture 2000 („Ornamental Prints – Dissemination of Historical Design from the Renaissance to the Biedermeier Period“ společně s ÖMAK Wien).

Pracovníci sbírky se podíleli na plnění úkolů institucionálního grantu MK ČR Instituce českého moderní designu: zkoumána byla činnost Státní grafické školy, Družstevní práce (L. Vlčková, J.Mlčoch), reklamních ateliérů Rotter a jiných ve 30. letech (P. Štembera). Pozornost byla věnována též počátkům teorie designu kolem 1850, zvláště pracím R. Redgravea a H. Colea a časopisu The Journal of Design (R.Vondráček). Sbíрка se rovněž výrazně podílela na koncepci publikace k dějinám designu, do níž by měl vyústit grantový výzkum.

Publikační činnost

Česká fotografie 20. století, průvodce výstavou, Praha Kant 2005 (J. Mlčoch, rovněž anglická verze)

Česká fotografie 20. století, monotematické číslo časopisu Ateliér (J.Mlčoch)

Jiří Krejčí: Fotografické a cliché verre, Ateliér 2005 (J.Mlčoch)

Jan Bartůšek: Fotografie, Ateliér 2005 (J. Mlčoch)

Plakát přelomu století, in: Vídeňská secese a moderna 1900-1925, MG Brno 2005, s. 196-219 (P. Štembera, rovněž německá verze)

To Praha ještě neviděla. Pražský zábavní plakát 1900-1930, Praha 2005 (P. Štembera)

Le style Mucha, Praha 2005 (spolupráce na textech P. Štembera)

Česká krajina a Böhmisches Landschaft: krajina jako předmět výtvarného zachycení, idealizace a ideologizace, in: Analogon, 2005, 44/45, s. 152-157 (L. Vlčková)

Válečné plakáty Vojtěcha Preissiga, Historie a vojenství, 2005/1, s. 124-128 (L.Vlčková)

Shapes and Spaces. Formas e ambientes. As colecções do Museu de artes decorativas de Praga, Lisabon 2005, texty a hesla (R.Vondráček, P. Štembera, L. Vlčková)

Anton Friebel, Leopold Friese a další hesla pro Saur Künstler-Lexikon, München-Leipzig 2005 (R.Vondráček)

Umělecko-průmyslové museum v Praze. Průvodce. Praha 2005 (kapitoly mj. I.Knobloch, P.Štembera, J.Mlčoch, R.Vondráček)

Pedagogická a osvětová činnost

K výstavě České fotografie bylo uspořádáno celkem 8 přednášek a komentovaných prohlídek (J. Mlčoch). K prezentaci výstavního projektu přispěly četné rozhlasové a televizní příspěvky, novinové články a časopisecké rozhovory.

Všichni kurátoři sbírky uspořádali komentované prohlídky stálé expozice. J. Mlčoch externě přednášel dějiny české fotografie na VŠUP v Praze a spolupracoval s FAMU a UJEP, P. Štembera a R.

Vondráček přednášeli pro studenty a veřejnost ve výstavách a pracovali v odborných komisích VŠUP,

PNP, NG a v dalších institucích. Pracovníci sbírky se podíleli na přípravě živých Obrazů z dějin habsburské monarchie (u příležitosti zahájení stálé expozice na zámku ve Ctěnicích) i na výběru exponátů pro filmové dokumenty o Františku Škroupovi a Vladimíru Holanovi. L. Vlčková a J. Mlčoch připravili výběr reprodukcí pro interiér hotelu Maxmilián arch. E. Jiříčné.

Účast na konferencích, symposiích, v komisích

V rámci grantového výzkumu podnikli pracovníci sbírky dvě cesty do Londýna a Paříže (R. Vondráček, P. Štembera). K prohloubení odborné kvalifikace přispěly studijní pobyty a kursy (R. Vondráček absolvoval Royal Collection Studies ve Windsoru a Londýně, L. Vlčková pokračovala v doktorandském studiu na FF UK a navštěvovala školu muzejní propedeutiky), stejně jako služební a kurýrní cesty po ČR a do zahraničí (Londýn, Janov, Mnichov).

Badatelé, návštěvy, kontakty

Odborná a metodická pomoc byla poskytována badatelům, kteří sbírku grafiky a fotografie v roce 2005 navštívili: 20 osob, mnozí opakovaně, včetně badatelů z Japonska (Tokyo, Chiba), Francie (Toulouse), USA (N.Y.), Německa (Tübingen), Itálie (Neapol). Oddělení přijalo též 9 studentů FF UK na týdenní pracovní stáže (pod vedením L. Vlčkové).

Péče o sbírku a administrativa

Hlavním úkolem bylo vedle péče o nové akvizice utřídění a zpracování starších sbírkových fondů v programu DEMUS. V této oblasti dosáhli pracovníci sbírky vynikajících výsledků (především J. Štětková, L. Vlčková, A. Oplatková a A. Řiháčková). Nově zapsáno bylo cca. 3500 inventárních položek, z toho významnou část tvořily dosud nezpracované sbírkové předměty. Takto byly digitálně zpracovány např. rozsáhlé soubory prací J. Sudka a F. Drtikola, J. Švába, O. Hlavsy, knih J. Čapka, zahájena byla digitalizace fondu miniatur. Mnohé z těchto fondů byly péčí J. Štětkové a A. Oplatkové nově uloženy. Započato bylo rovněž se scanováním části knižního fondu (A.Řiháčková) a s propojením obrazových záznamů ISO do systému DEMUS.

Náročnou akcí roku 2005 bylo vystěhování depositáře Chlumín a přemístění sbírky obrazů, dekorativních návrhů a rámované grafiky do prostor zámku Kamenice n. Lipou. Několik tisíc sbírkových předmětů bylo pracovníky sbírky (za pomoci restaurátorů a instalační skupiny) očištěno, nově zabaleno, převezeno a zatím provizorně uloženo. Vypracovány byly podklady pro žádost o vybavení nového depositáře z prostředků ISO.

Průběžně byly uskutečněny inventury sbírkového fondu, mj. celé expozice knih a grafiky ze sbírek UPM ve Veletržním paláci (aktualizované podklady byly využity pro přípravu nové zápůjční smlouvy).

Rostoucí počet výstav a zápůjček znamenal nárůst práce jak pro správce depositářů, tak pro restaurátorské oddělení. Restaurátorka M. Chadimová se podílela na ošetření a paspartování všech vystavených předmětů (viz dále bod C) a na přípravě condition reportů. Externí restaurátorkou byly z prostředků ISO konzervovány a restaurovány miniaturní portréty 1. poloviny 19. století (v předběžném výběru pro výstavu biedermeieru).

Personalie

Po nástupu dr.Ivy |Janákové Knobloch na mateřskou dovolenou byl vedením sbírky pověřen dr.Radim Vondráček.

PhDr. Radim Vondráček
Vedoucí kurátor

3. Sbíрка nábytku, prací z kovů a designu

Hlavní úkoly – výstavy

V roce 2005 pokračovala příprava části stálé expozice UPM – **Stroje času**. Vzhledem k charakteru expozice byly restaurovány vybrané původní vitríny. Pro část expozice – nástěnné hodiny - byla vyvinuta a zkoušena speciální pater - nosterová vitrina. Podle scénáře expozice pokračovala spolupráce s architektem expozice Petrem Hornekem. Dále probíhalo restaurování vybraných exponátů – hodin, hodinek a přístrojů interním i externím způsobem.

Byly vytvořeny popisky i doprovodné texty k jednotlivým částem expozice a vydána publikace *Hodiny a hodinky ze sbírek UPM v Praze*. Expozice **Stroje času** byla slavnostně otevřena koncem r. 2005 jako součást oslav 120. výročí založení UPM.

V říjnu vyvrcholila příprava rozsáhlé reprezentativní výstavy **Shapes and Spaces** v Lisabonu – první prezentace UPM a českého užitého umění v Portugalsku rovněž jako součást oslav 120. výročí založení UPM včetně katalogu v anglicko-portugalské mutaci.

V Kamenici nad Lipou byla slavnostně otevřena další část **stálé expozice kovaných železných prací** ze sbírek UPM včetně doprovodných textů.

Byla provedena instalace **Karlštejnského pokladu** ve Votivním sále UPM do nové vitríny se speciálním osvětlením.

Na zámku Ctěnice byla vytvořena nová stálá expozice v součinnosti s Pražskou informační službou a NG.

V objektu zámku v Brandýse nad Labem byla doplněna a rozšířena stálá expozice zaměřená na renesanční nábytek.

Zápůjčky

V průběhu roku sbírka spolupracovala s ostatními tuzemskými galeriemi a muzei na řadě výstav, které si vyžádaly odbornou přípravu, administrativní zajištění, restaurátorské zásahy a zvláštní opatření při transportu. Z mnoha lze uvést např. Vídeňskou secesi a modernu (MG Brno), Vlastislava Hofmana (Obecní dům), Franta Anýž, (Obecní dům), Jan Koula (NTM). Ze zápuček do zahraničí lze jmenovat zejména reprezentativní výstavu *Prague – the Crown of Bohemia* v New Yorku a mnohé další.

Akvizice

Nejvýznamnější akvizicí pořízenou z prostředků MKČR byla secesní ložnice dle návrhu sochaře Františka Bílka pro vlastní rodinu z r. 1912 včetně kresebných návrhů.

V souvislosti s řešením muzejního grantu, zaměřeného na design 20. století, byl zakoupen unikátní soubor nábytku od Josefa Gočára z roku 1908, navržený pro rodinu Drtinovu (František Drtina, poradce a mluvčí prezidenta Masaryka, syn Prokop, tajemník prezidenta Beneše, později ministr vnitra, posléze dlouholetý politický vězeň) ve stylu geometrické secese.

Další akvizicí tohoto druhu byl soubor salonního sedacího nábytku od firmy Thonet z r. 1885 zakoupený na aukci Dorothea ve Vídni.

Cenným přírůstkem do sbírky hodin jsou signované skříňkové pozdně barokní (rokokové) hodiny ze 3. čtvrtiny 18. století od pražského hodináře Andrease Lehmana zakoupené v obchodu se starožitnostmi v Augsburgu.

Všechny akvizice byly pořízeny z dotací MKČR.

Granty a jiná vědeckovýzkumná činnost

Všichni kurátoři sbírky se podíleli na řešení institucionálního grantu:

Vývoj designu nábytku po r. 1945 byl sledován v souvislosti s přípravou studijního depositáře a expozice nábytku UPM v Kamenici nad Lipou. Byli kontaktováni představitelé institucí, které se na tomto vývoji podílely (ÚBOK, VVÚN Brno, Asociace interiérových architektů, n.p. Dřevotvar Jablonné, IPD, ATIKA, VŠUP a další).

Současné byly zpracovány a publikovány medailony vybraných institucí a osobností nábytkového a interiérového designu 2. pol. 20. století pro publikaci *Academia „Dodatky Encyklopedie českého výtvarného umění“* v počtu 30 hesel.

Výzkum v oboru designu užitkových předmětů z obecných kovů pokračoval studiem literatury a tištěných pramenů (katalogy výstav a soudobé časopisy) včetně archivního bádání, zaměřeného na instituce moderního designu, především Artěl, Svaz československého díla, Krásnou Jizbu, Družstevní práci a Ústředí uměleckých řemesel. Byla založena databáze firem a autorů, významných pro vývoj

designu a založena databáze jejich produktů (fa Sandrik, některé zámečnické a kovářské vzorové dílny v Praze, Brně a Uherském Hradišti, z návrhářů B. Južnič a R. Stockar).

V oboru šperku byla na základě práce s dobovými katalogy a časopisy zkoumána pozice šperkařské tvorby členů sdružení Artěl. Byl proveden průzkum těchto šperků ve III. sbírce – v depozitáři drahých kovů a ve IV. Sbírci - v depozitáři historického textilu. Výsledkem byla přednáška na toto téma doprovázená krátkodobou výstavkou na téma Jaroslav Horejc a šperky sdružení Artěl v UPM.

Pokračovala externí výuka dějin českého užitého umění v evropském kontextu amerických studentů češtiny a českých reálií v rámci CIEE KU v Praze, výuka dějin šperku na Katedře designu Technické univerzity v Liberci. Pracovníci dále přednášeli na různá témata (kované železné práce ze sbírek UPM – symposium Hefaiston a další). Velká pozornost byla věnována lektorské činnosti ve stálé expozici UPM, kterou pracovníci sbírky ochotně a často provádějí v češtině i v cizích jazycích. Pracovníci se věnovali vedení diplomových prací a oponenturám prací studentů vyšších a vysokých škol (VŠUP, VŠCHT apod.).

Účast na konferencích, symposiích, v komisích

D. Karasová je stálou členkou restaurátorské komise MKČR, která uděluje restaurátorům licence na základě předložených prací a řeší aktuální otázky koncepce restaurování a konzervace sbírkových předmětů a kulturních památek v ČR. Dále je členkou nákupní komise a vědecké rady NTM.

Zúčastnila se konference sekce DEMHIST při ICOM, jejíž je členkou, která se konala v Lisabonu v návaznosti na zahájení výstavy Shapes and Spaces. Komentovaná prohlídka této výstavy byla součástí programu konference.

Přednáška na téma dějin designu nábytku v českých zemích v evropském kontextu pro japonské studenty pro Czech-Nippon Arts and Culture Center v Náprstkově muzeu v Praze.

Badatelé, návštěvy, kontakty

Důležitou součástí muzejní práce jsou návštěvy badatelů a zájemců o sbírky z řad studentů, odborné i laické veřejnosti, ať už jednotlivců nebo zájmových skupin, kteří potřebují poradit nebo studentů pracujících na svých diplomových studiích (3 tuzemští a 21 zahraničních badatelů). Četné jsou návštěvy spolků hodinářů z různých částí světa. Badatelům je vždy věnována maximální péče i v případě, že jsou předměty uloženy v mimopražských depozitářích. Zajímavá byla návštěva australského znalce starožitného stříbra, pana Jolyona Warwick Jamese, který studoval představitele evropského barokního zlatnictví.

Péče o sbírky a administrativa

Depozitář hodin byl vystěhován do náhradních prostor za účelem jeho restaurování a přípravu nové stálé expozice Stroje času.

V návaznosti na přesuny depozitářů a sbírkových předmětů v důsledku povodní v r. 2002 byly dále přemístěny depozitáře dřevorezby, drahých kovů a jiných materiálů. Dřevorezby byly přemístěny do objektu Kamenice nad Lipou, do depozitářů v hlavní budově a do depozitáře nábytku na Chlumíně. Současně pokračovala rekonstrukce trezoru a jeho vybavování novým úložným systémem z prostředků ISO – průběžné vybavování nových skříní textiliemi a platy s příhrádkami pro jednotlivé šperky, na jehož projektu se pracovnice sbírky významně podílely.

Pracovníci sbírky se dle možností podíleli na převádění odborných karet do evidenčního systému DEMUS a zpracování nových přírůstků do sbírek touto cestou.

Personálie

V průběhu r. 2005 nedošlo ve sbírce k žádným personálním změnám.

PhDr. Daniela Karasová CSc.

Vedoucí kurátorka

Sbírka textilu, módy a hraček

Hlavní úkoly - výstavy

Výstavní činnost sbírky textilu a módy začala hned na počátku roku 2005 výstavou **Holduj, sportu, pohybu!**, která představila vývoj oblečení pro zimní sporty a jeho vliv na vývoj moderního oděvního designu od 60. let 19. století až po dnešní dobu. Pokračovala vytvořením **expoze hraček** v zámku Kamenice nad Lipou a vyvrcholila proměnou proudové vitríny sálu textilu ve stálé expozici v hlavní budově UPM. Vitřinu měníme přibližně každých 18 měsíců z důvodu, abychom neriskovali poškození oděvů dlouhodobým vystavováním. Současně je to pro nás prozatím jediná možnost, jak veřejnosti představit co nejvíce exponátů z našich bohatých sbírek módy. Tentokrát jsme zvolili kolekci cca 30 luxusních svatebních šatů a pánských obleků z období let 1868-2004 s názvem **Navěky tvá**. Oděvy jsou kompletovány závoji a dalšími doplňky, používanými při svatebních obřadech a doplněny fotografickou dokumentací.

Kromě vlastních akcí jsme se zúčastnili řady výstav příbuzných institucí formou spolupráce a zápůjček. Formu spoluúčasti měla spolupráce na výstavě Moravské galerie **Vídeňská secese a moderna**, představené v Obecním domě v Praze, kde jsme vystavili unikátní kolekci 7 oděvů z Wiener Werkstätte. Zúčastnili jsme se i vytvoření společné expozice Národní galerie a PIS **Za císaře pána** v zámku Ctěnice, výstavu plakátů ze sbírek UPM v Obecním domě s názvem **To Praha ještě neviděla** jsme doplnili dvojicí ve večerním oděvu 20. let. Zúčastnili jsme se přípravy reprezentativní výstavy ze sbírek UPM pro Lisabon s názvem **Shapes and spaces**, kam jsme zařadili ukázky historického církevního textilu, výšivek, oděvů a secesního interiérového textilu. Nadále trvá naše účast na **expozi českého moderního umění Národní galerie** ve Veletržním paláci, kde je vystaveno 41 předmětů ze sbírky textilu a módy 20. století.

Zápůjčky

Svémi zápůjčkami přispíváme větší či menší měrou k realizaci výstavních akcí příbuzných muzeí. V roce 2005 byla k zápůjčkám využívána především sbírka hraček: na výstavu **Václava Špály** v Praze a v Brně bylo zapůjčeno 5 autorských hraček, do Regionálního muzea v Mělníku na výstavu **Sladký svět dětí** 29 předmětů a do Regionálního muzea a galerie v Jičíně 10 předmětů na vánoční výstavu **Vánoce jako kolotoč**. Do Muzea Města Ústí nad Labem jsme zapůjčili patery plavky na výstavu **Plavky dolů!**.

Na cestu po Evropě se vydala malá, ale reprezentativní výstava českého moderního designu s názvem **Česká stovka**, kam byla zařazena i autorská hračka Libuše Niklové, za moře do Metropolitního muzea v New Yorku vycestovala s laskavým svolením majitelů, kterým je církevní řád benediktinů u sv. Markéty v Břevnově, tzv. broumovská kasule s výšivkou z 80. let 14. století v rámci prestižní a velmi úspěšné výstavy **Praha - koruna země české v MET New York**.

Akvizice

I v roce 2005 doplňování sbírek textilu, módy a hraček úspěšně probíhalo podle zásad akviziční politiky UPM. Akvizice vždy do značné míry souvisí s výstavní činností, proto byla v roce 2005 sbírka módy obohacena o řadu předmětů z oblasti sportovní módy a v závěru roku pod vlivem vystoupení kurátorek expozice v médiích také svatebními šaty. Díky pochopení veřejnosti jsme většinu předmětů získali formou darů. Doplnění sbírky moderního textilního a oděvního designu jsme věnovali pozornost i v rámci práce na institucionálním grantu, kde se podařilo získat konvolut studií k projektu Civilisovaná žena Boženy Hornekové z roku 1929 a kolekci interiérových textilií autory Adély Krbůškové z ÚBOKu. I v r. 2005 se v akviziční činnosti uplatnila tradiční spolupráce s oděvními výtvarnicemi např. Helenou Fejkovou a Jaroslavou Procházkovou. Mezi nejvýznamnější akvizice minulého roku patří tapiserie Jana Hladíka Blíženci z roku 1967, která patří k světově uznávaným tapiseriím a tapiserie Jenny Hladíkové, Paravlání z roku 1979 (dary od autorů).

Granty a jiná vědecko-výzkumná činnost

Vědecko výzkumná činnost se soustředila stejně jako v roce 2004 na výzkum v rámci *institucionálního grantu*. E.Uchalová sledovala základní proudy vývoje českého oděvního designu v letech 1900-1921 a aktivitu relevantních institucí na základě studia tištěných i hmotných pramenů a archivního výzkumu, K.Hlaváčková se zabývala výzkumem designu bytového textilu a oděvů navrhovanými v n.p. Textilní tvorba a Ústavu bytové a oděvní kultury. Výzkum zahrnoval i studium předválečného vývoje čsl. textilního průmyslu, který podmínil jeho vývoj po roce 1948 a vedl k založení designérského pracoviště Textilní tvorby a rozvoji vysokého školství, které bylo nezbytnou součástí úspěšného vývoje. Dále byl sledován stylový vývoj textilií a vytvořeno CD obsahující všechny textilie z 2.pol.20.stol. vyrobené prostřednictvím Textilní tvorby, uložené ve sbírce UPM. S tématem grantu souvisí i další výzkumné cíle, na kterých kurátorky sbírky pracují již celou řadu let. K Hlaváčková sleduje téma *módy 70. a 80. let 20. století* s cílem uspořádat další díl výstavního cyklu Česká móda, který započal výstavou české módy 1780-1870 v roce 1989. Výstavu by měla doprovodit publikace na stejné téma, která by byla pokračováním edice Česká móda. E.Uchalová směřuje svůj výzkum k uvažované *výstavě pražské módní tvorby*.

Mgr. Janatová obhájila diplomovou práci na téma *Církevní textil období historismu*, složila magisterské zkoušky v Ústavu pro dějiny umění FFUK a připravovala se na obhajobu disertační práce na stejné téma.

Publikační činnost

Výstavu **Holduj sportu, pohybu!** doprovázela skládačka s obsáhlým textem obou autorek (E.Uchalová, K.Hlaváčková). V roce 2005 byla oceněna publikace Sport a móda, vydaná v r. 2004 Obecním domem s textem E.Uchalové a K.Hlaváčkové, titulem Nejkrásnější kniha 2004 v kategorii katalogů.

Stejně kurátorky se v rámci svěřených sbírek podílely i na vydání **Průvodce UPM** v češtině a angličtině. V r. 2005 vyšla publikace *Vídeňská secese a moderna*, do které E.Uchalová přispěla kapitolou o dámském odívání. Táž autorka připravila pro časopis Dějiny a současnost stať o dětském odívání, která vyšla v 1. čísle roku 2006 pod názvem *Malí lordi, námořníci a barbies* a pro výstavu *Now and Mozart*, která bude zahájena v březnu 2006 ve vídeňské Albertině, připravila do tisku stať o módě Mozartovy doby na příkladu skicáře Walburgy Salm-Reifferscheidové a časopisu *Mode-, Fabriken- und Gewerbszeitung* s názvem *Těkavější než těkavá nafta* K.Hlaváčková spolupracuje průběžně na zpracovávání hesel o českých textilních výtvarnicích pro encyklopedii Saur Künstler lexikon.

Účast na sympoziích, konferencích v komisích

K.Hlaváčková se zúčastnila konference Britské asociace pro slovanská a východoevropská studia v Cambridge, kde přednesla příspěvek na téma: Československý oděvní design v 50.letech – Styl nebo Ocel (Style or Steel ?).

E.Uchalová se zúčastnila konference oděvní sekce ICOM na téma „O mužích“ (mužský oděv a doplňky) v Berlíně - Berlín 12.-18.6.2005 a konference na téma Žena umělkyně na přelomu 19. a 20. století ve Středočeském muzeu v Rožtokách u Prahy 11.-12.10.2005.

Badatelé, návštěvy, kontakty

Díky prezentační činnosti sbírky a aktivitě v oděvní sekci ICOM se sbírka stává ve zvýšené míře cílem zahraničních badatelů, zejména z řad studentů textilních vysokých škol. V roce 2005 navštívila naši sbírku skupina studentek po vedením prof. Annemarie Staufer z Institutu für Restaurierung s- und Konservierungswissenschaften z Kolína nad Rýnem a skupina studentek z univerzity v Uppsale vedená prof. Margarete Nockert. Koncem roku jsme v rámci programu Evropské unie Leonardo přijali do sbírky stážistku z Velké Británie, která se tvůrčím způsobem zapojila do přípravy expozice svatebních oděvů vytvořením svatebních kytic a dalšími pracemi. S činností UPM se v rámci programu EU seznámila i stážistka z Národního muzea v Kyrgyzstánu.

Sbírka je využívána i výtvarníky z řad televizních a filmových tvůrců, v r. 2005 jsme připravovali studijní materiál tvůrcům filmu *Ilusionista* a režisérovi Vladimíru Mináčovi. Naše sbírky vyhledávají badatelé z oboru církevního textilu stejně jako kolegové z muzeí, kteří hledají v našich sbírkách srovnávací materiál pro vlastní studium a prezentační akce. Poučení našli v roce 2005 v naší sbírce i pracovníci z oboru bytového textilu – sbírku navštívilo 26 členů cechu čalouníků a dekoratérů.

Tradiční je spolupráce se studenty středních i vysokých škol.

Péče o sbírky a administrativa

V roce 2005 jsme pokračovali v uvolňování depozitáře textilu 20. století stěhováním tapiserií do nového depozitáře v Kamenici nad Lipou do stojanů, pořízených v roce 2004 z dotace MK prostřednictvím grantu ISO. Znovu jsme se vrátili k svému projektu horizontálního uložení oděvů v obou depozitářích a podali žádost o finanční zajištění MK v rámci programu ISO. Nový způsob uložení v krabicích v regálech sice zabezpečí choulostivé a křehké oděvy, které trpí zavěšením na ramínkách, avšak odpovídající péči pro všechny textilní fondy může zajistit pouze vybudování nových depozitářních prostor s moderním úložným vybavením.

Pokračujeme ve využívání počítačového systému DEMUS v dalších fázích administrativního zpracování sbírek (inventury, zápůjčky), provádíme zápisy (1793 záznamů) a doplňujeme zápisy digitální obrazovou dokumentací.

Ostatní aktivity

Přednášky

Výsledkem vědecko-výzkumné činnosti jsou i přednášky. Všechny kurátorky prováděly v expozici, před likvidací expozice letních oděvů *Nalehko* byla uspořádána „dernisáž“ s prováděním a po zahájení expozice svatebních šatů *Navěky tvá* vernisáž s prováděním. Mimoto seznámila K.Hlaváčková se svými výsledky bádání v rámci grantu veřejnost na přednáškách v červenci na téma *Československý oděvní design v 50. letech* (poprvé předneseno v anglické Cambridge na konferenci pořádané britskou asociací pro slovanská a východoevropská studia v červnu 2005) a v prosinci na téma *Československý textilní design v 50. letech a založení n.p. Textilní tvorba*.

Spolupráce se školami

Pokračujeme ve spolupráci při výchově mladých odborníků formou vedení závěrečných prací a konzultacemi a vedením studentských praxí. Tímto způsobem spolupracujeme s FFUK, Slezskou univerzitou v Opavě, Západočeskou univerzitou v Plzni a s celou řadou středních odborných škol, zaměřených na textilní řemesla, starožitnosti a informatiku. Dr. Hlaváčková pokračuje v přednáškách na téma vývoj odívání na DAMU, katedře scénografie, obor kostým a maska.

Práce v komisích

Tradičně jsou kurátorky sbírky zvány do komisí a porot různých soutěží. K Hlaváčková se tak zúčastnila práce v porotě Mezinárodního bienále krajky ve Vamberku (červen), soutěže Šperk roku 2005, kterou pořádá sdružení klenotníků a hodinářů ČR (září) a je členkou poroty Mezinárodního bienále tapiserie v Lodži. E.Uchalová je členkou nákupní komise v Muzeu hl. m. Prahy.

Spolupráce s médii

Kurátorky sbírky spolupracovaly s médii zejména na propagaci výstav a dalších odborných aktivit. Výstava *Holduj sportu, pohybu!*, byla prezentována ve ČT v pořadu *Barvy života*, v TV Nova ve *Snídani s Novou* a v TV Prima v pořadu *Prima jízda*.

E. Uchalová představila v pořadu ČT *Domáci štěstí* oděvy pro taneční hodiny. K.Hlaváčková představila na ukázkách textilního designu ze stálé expozice téma *institucionálního grantu* a vystoupila s přednáškou. V odborném časopise *Textilžurnal* vyšel rozhovor s K.Hlaváčkovou na téma českého textilního průmyslu a v časopise *Font* rozhovor s E.Uchalovou na téma ocenění v soutěži Nejkrásnější kniha roku 2004.

Personálie

Personální situace ve sbírce je stabilizovaná, do důchodu odešla dr. Nina Bažantová, na zatím poloviční úvazek byla přijata mgr. Markéta Janatová, pověřená i agendou vývozu..

PhDr. Eva Uchalová

Hlavní kurátorka, vedoucí kurátorka

III. Restaurátorské oddělení

Práce související s uložením sbírek

kontroly expozic a depozitářů z hlediska klimatického režimu
monitorování systémem Hanwell
namátkové průzkumy stavu sbírkových fondů a jejich uložení
stěhování zrcadel, rámu a vitrín z depozitáře hodin do depozitáře ve 2. patře
stěhování depozitáře hodin z 1. patra do suterénu
stěhování Schulzových vitrín z depozitáře hodin
asistence při odvozu nábytku z Doudleb do Brandýsa n. L.
realizace a kontrola opatření k ochlazovacímu větrání budovy během léta
čištění předmětů před uložením (grafika – 334 ks)
průběžné balení sbírkových předmětů do vhodných materiálů
čištění a stěhování obrazů z Chlumína do Kamenice
pomoc při úklidu depozitáře na Chlumíně
spolupráce při odstojení figurín z různých expozic a následné uložení
spolupráce při řešení návrhu speciální skříně na dvojstěnky a podmalby
zajištění plynování – Chlumín, UPM, Kamenice

Restaurování sbírek

Jako každý rok byla většina restaurovaných sbírkových předmětů určena do připravovaných výstav a expozic, které UPM pořádalo jako samostatné akce nebo v součinnosti s jinými institucemi. Velmi náročné na přípravu byly např. expozice uměleckého řemesla v Lisabonu a nová expozice hodin v UPM.

Kromě vlastní restaurátorské práce zajišťovali restaurátoři podklady, zadávání a návrhy restaurátorských záměrů pro externí restaurování, kontrolovali jeho průběh a posuzovali výsledek.

Celkem bylo v roce 2005 pracovníky UPM restaurováno 486 předmětů, z toho 440 ks je běžné restaurování (konzervování), dalších 46 ks je zásadní restaurování. Dalších 52 ks bylo zásadním způsobem restaurováno externisty z dotací programu ISO.

Prezentace sbírek

Téměř všechny exponáty vybrané do expozic UPM i na zápůjčky jiným subjektům musely být ošetřeny v restaurátorských. Ateliérech. Šlo o zásahy různého rozsahu, od čištění až po zásadní restaurování. Během výstav byl kontrolován klimatický a světelný režim, správný způsob adjustace a instalace exponátů a jejich celkové zabezpečení proti nežádoucím vlivům. Mnoho času zabrala fotodokumentace a vyplňování protokolů o stavu předmětů pro zápůjčky. Složitější předměty restaurátoři na výstavách sami instalovali nebo se na instalaci podíleli. Také balili a vybalovali některé výstavy a dohlíželi na vhodné zacházení se sbírkovými předměty. Značně komplikovaná byla prezentace oděvů a oděvních doplňků, k velmi složité instalaci patřila také expozice nástěnných hodin. Z dalších prací pro různé výstavy uvádím:

vyměření a zadání paspart, adjustace.....	cca 560 ks
rámování	cca 80 ks
oprava krejčovských figurín	cca 20 ks
prezentace oděvů na figurínách	86 ks
instalace ostatních textilních exponátů	309 ks
příprava vzorníků šité krajky a barvení	
asistence při stavebních úpravách sálu expozice hodin	
oprava poškozené vitríny v sále Klenotnice	
zajištění instalace rolet v expozici hodin	
přívod elektrického kabelu pod podlahou ke Karlštejnskému pokladu ve Votivním sále	
instalace závěsných hodin v expozici	

instalace kapesních hodinek
a další . . .

Protokoly o stavu předmětů .....cca 1 196 ks

Spolupráce se školami

VOŠ Turnov, VOŠ Brno, IKR Litomyšl , SPŠ grafická Praha 1, SŠ textilního výtvarnictví Praha 1, VŠCHT Praha 6, VŠUP Praha 1

Vedení praktikantů

VŠCHT: 1 studentka (seminární práce), restaurování kovů

VŠUP: 6 studentů v letním semestru, 4 studenti v zimním semestru

SPŠ grafická: vedení maturitních prací dvou studentek, restaurování textilu

VOS: restaurování textilu

VOTŠ: odborná pomoc pro 5 studentek (mikroskopie vč.fotodokumentace, textilní analýza)

VOŠ Brno: 4 studenti, 1 měsíc na jaře, 3 studenti, 1 měsíc na podzim

IKR Litomyšl: 2 studentky

Spolupráce s institucemi

NG Praha, MG Brno, NM Praha, NTM Praha, SM Roztoky, Muzeum Českého krasu, Muzeum města Brna, Muzeum Vysočiny Jihlava, Muzeum Novojičínska, Muzeum K. Čapka, Galerie B. Rejta v Lounech, Vlastivědné muzeum Kladno, Region. muzeum v Teplicích, Muzeum Kampa, Galerie Rudolfinum, Galerie u Křížovníků, Správa Lobkovických sbírek Roudnice n. L., Asociace muzeí a galerií, Kriminologický ústav Praha, Archeologický ústav ČAV, NPÚ Praha, Asociace starožitníků aj.

Ostatní činnost

Zajišťování žádostí o dotace ISO, zadávání externího restaurování, spolupráce při vybavování depozitářů, restaurátorských dílen a expozic z programu ISO

Návrh a realizace zavěšení hodin do vitrín – páternosterů, posunutí těžišť hodin a vyvážení, individuální řešení pro každé hodiny

Petr Špaček

Vedoucí restaurátor

IV. Majetkoprávní oddělení

Evidence sbírkových předmětů

Předměty v dočasné evidenci : DE 10.742 - DE 10.909

Evidence I. stupně

Přírůstky celkem: 182 položek/ 3.396 předmětů či jejich souborů
z toho dary celkem: 137 položek

Nákupy celkem 34 položek/ 72 předmětů.....3.491.732,- Kč
Nákupní komise 26 položek
Mimořádné nákupy 8 položek

z toho mimořádné dotace MK ČR 15 položek .....3.347.842,50 Kč

z vlastního rozpočtu muzea 19 položek ..... 143.889,50 Kč

ostatní způsoby nabytí 10 položek
převod mezi institucemi 4 položky
jiné 6 položek

Evidence II. stupně 102.227 - 102.562 za sbírky I, III, IV kromě oddělení grafiky

Vyřazení z evidence celkem 22 úbytků/ 1.783 kusů předmětů

Vyřazeno pro přebytečnost 15 úbytků/ 1.733

Vyřazeno pro neupotřebitelnost 7 úbytků/ 50

CES přírůstkový průběžně

inventární do čísla 102.524 systematicky za sbírky I, III, IV
za sbírku II podle nahlášených údajů

Přehled akvizic

Mimořádné dotace MK ČR z ISO.....3.347.842,50 Kč

Fr. Bílek, ložnice pro V. Nečase, 2. část.....III. sbírka .....930.000,- Kč

Váza s růží „Florida“, Harrachov .....I. sbírka ..... 60.000,- Kč

Návrh na plakát L. Kuby.....II. sbírka.....70.000,- Kč

Diplom světové výstavy ve Vídni.....II. sbírka.....20.000,- Kč

(5.000,- z vlastního rozpočtu)

Plakát Expo Bruxelles.....II. sbírka ..... 30.000,- Kč

Plakát výstavy užitého umění.....II. sbírka.....25.000,- Kč

Plakát mezinárodní výstavy v Bruselu.....II. sbírka.....35.000,- Kč

Souprava nábytku Thonet.....III. sbírka.....110.925,50 Kč

(3.736,- Eur)

Stolní hodiny A. Lehmann.....III. sbírka.....249.917,- Kč

(8.500,-Eur)

J. Hoffmann, lavice.....III. sbírka.....18.000,- Kč

H. G. Reinstein, sedací souprava.....III. sbírka ..... 70.000,- Kč

J. M. Olbrich, židle ke krbu.....III. sbírka..... 30.000,- Kč

D. Jurkovič, křeslo ke krbu.....III. sbírka..... 70.000,- Kč

J. Gočár, pánský pokoj.....III. sbírka .....1.500.000,- Kč

Soubor skla žáků Drahoňovského.....I. sbírka.....129.000,- Kč

Placeno z rozpočtu muzea.....143.889,50 Kč

Nákupní komise

P. Rada, plastika býčka.....	I. sbírka.....	7.000,- Kč
Konvolut grafiky 19. století.....	II. sbírka.....	5.650,- Kč
Pamětní list Rudolf a Stephanie.....	II. sbírka.....	4.800,- Kč
J. Řezáč, 9 stříbrných broží.....	III. sbírka.....	9.000,- Kč
Dámský plášť ze salónu Styl.....	IV. sbírka.....	8.000,- Kč
L. Sutnar, dřevěná vázička.....	III. sbírka.....	4.000,- Kč
Dokumentace k výstavě Civilisovaná žena.....	IV. sbírka.....	15.000,- Kč
Číška z vrstveného skla.....	I. sbírka.....	8.000,- Kč
Číška s reliéfními medailony.....	I. sbírka.....	14.000,- Kč
Číška s alegoriemi.....	I. sbírka.....	18.000,- Kč
Židlička Thonet – hračka.....	III. sbírka.....	2.000,- Kč
Dívčí šaty z vyšivaného tylu.....	IV. sbírka.....	3.000,- Kč
M. Rychlíková a L. Hladíková, keramika.....	I. sbírka.....	9.500,- Kč

Mimořádné nákupy "per rollam"

V. Řezáč, skleněný objekt „Průhledy“.....	I. sbírka.....	10.000,- Kč
Kalendář Družstevní práce 1933.....	II. sbírka.....	2.000,- Kč
M. Štěpánek, prsten.....	III. sbírka.....	6.000,- Kč
J. Hoffmann, 3 popelníky.....	I. sbírka.....	1.939,50 Kč
J. Hoffmann, válečný kříž.....	III. sbírka.....	3.500,- Kč
P. Hlavičková, 3 kořálky „Trikolora“.....	I. sbírka.....	7.500,- Kč
(Doplatek na diplom ze světové výstavy ve Vídni k dotaci MK ČR.....)		5.000,- Kč

Dary

MUDr. J. Emler

Soubor stříbrných předmětů (8 ks).....	III. sbírka
2 skleněné a 3 stříbrné objekty.....	I., III. sbírka
Náramek, náušnice a 2 vázy.....	I., III. sbírka
2 ks šperků, 2 stříbrné podnosy.....	III. sbírka

Autorské dary výtvarníků a škol

R. Jahnová, 3 ks skla.....	I. sbírka
J. Marek, 20 předmětů z porcelánu a keramiky.....	I. sbírka
D. Jankásková, 5 ks fotografií.....	II. sbírka
A. Dvořáková, 2 ks fotografií.....	II. sbírka
H. Fejková, 4 ks dámského ošacení.....	IV. sbírka
M. Jaroš, židle.....	III. sbírka
J. Šilpoch, fotografie.....	II. sbírka
V. J. Vlk, 2 fotografie.....	II. sbírka
F. Dostál, 14 fotografií.....	II. sbírka
P. Helbich, 13 fotografií.....	II. sbírka
L. Pech, 2 fotografie.....	II. sbírka
Z. Virt, 20 fotografií.....	II. sbírka
Z. Virt, 12 fotografií.....	II. sbírka
P. Dias 73 fotografií.....	II. sbírka
L. Kotek, 2 fotografie.....	II. sbírka
J. Mihaliček, fotografie.....	II. sbírka
D. Šperl, 2 fotografie.....	II. sbírka
J. Šimáňová, 4 fotografie.....	II. sbírka
D. Kyndrová, 2 fotografie.....	II. sbírka
P. Dias, 2 fotografie.....	II. sbírka
R. Kubačák, 2 fotografie.....	II. sbírka
T. Novák, 3 fotografie.....	II. sbírka
V. Podestát, 2 fotografie.....	II. sbírka
J. Štreit, 2 fotografie.....	II. sbírka
J. Voběrek, 2 fotografie.....	II. sbírka

V. Bohdan, 2 fotografie.....	II. sbírka
G. Čapková, 2 fotografie.....	II. sbírka
J. Bartůšková, 62 fotografií.....	II. sbírka
O. Jiránek, fotografie.....	II. sbírka
J. Šibík, 2 fotografie.....	II. sbírka
A. Zárubová, M. Mašindová, svatební šaty a náhrdelník.....	IV., III. sbírka
M. Roubíčková, 2 skleněné objekty.....	I. sbírka
F. Vízner, váza a mísa.....	I. sbírka
M. Roubíčková, 6 skleněných objektů.....	I. sbírka
R. Roubíček, 6 skleněných objektů.....	I. sbírka
V. Urban, 3 předměty ze skla a soubor kresebných návrhů.....	I., II. sbírka
J. Hlušička, konvice na grog.....	I. sbírka
H. Hlušičková, keramická plastika.....	I. sbírka
V. Podestát, 2 fotografie.....	II. sbírka
J. Štreit, 7 fotografií.....	II. sbírka
P. Dias, 4 fotografie.....	II. sbírka
J. Svoboda, pamětní medaile, sklo.....	I. sbírka
G. Sádek, konvolut drobných tisků.....	II. sbírka
M. Šílená, nápojový soubor.....	I. sbírka
J. Hladíková, tapiserie „Paravlání“.....	IV. sbírka
J. Hladík, tapiserie „Blíženci“.....	IV. sbírka
A. Krbůšková, soubor textilií.....	IV. sbírka
H. Fejková, 8 ks dámských oděvů.....	IV. sbírka
B. Šperková, tao krajka.....	IV. sbírka
J. Divín, 4 skleněné objekty.....	I. sbírka
P. Hlavičková, váza.....	I. sbírka
V. Vejsová, 2 skleněné dózy.....	I. sbírka
J. Handzelová, hedvábný šátek.....	IV. sbírka
M. Beneš, fotografie.....	II. sbírka
A. Kuneš, 3 fotografie.....	II. sbírka
H. Jakrllová, fotografie.....	II. sbírka
V. Fischer, A. Dvořáková, fotografie.....	II. sbírka
H. Slavík, fotografie.....	II. sbírka
P. Josek, fotografie.....	II. sbírka

Instituce

Siemens s.r.o., 3 mobilní telefony.....	III. sbírka
Ahorn CZ, s.r.o., lamelový rošt.....	III. sbírka
Moser, a.s., skleněná mísa Easter bowl.....	I. sbírka
M.E.C.C.A. Terezín, 3 skleněné objekty.....	I. sbírka
Ornela a.s., 14 ks skleněných užitkových předmětů.....	I. sbírka
Akit, s.r.o., 2 vázy.....	I. sbírka
Hannah Czech a.s., lyžařský komplet.....	IV. sbírka

Zahraničí

H. van der Krann, 10 fotografií.....	II. sbírka
L. Taylor, 2 fotografie.....	II. sbírka
A. Kratochvíl, 2 fotografie.....	II. sbírka
I. Zimova, 2 fotografie.....	II. sbírka

Zaměstnanci

I. Knobloch, 20 knih.....	II. sbírka
A. Oplatková, taška.....	IV. sbírka
E. Winkelhoferová, sportovní oblečení.....	IV. sbírka
I. Knobloch, 2 knihy.....	II. sbírka
I. Knobloch, týdeník Respekt a další tiskoviny.....	II. sbírka
H. Toldeová, 10 kusů sportovního oblečení.....	IV. sbírka

J. Okrouhlíková,, sportovní rukavice a čepice.....	IV. sbírka
N. Černá, keramická konvice.....	II. sbírka
A. Oplatková, lustr a skříňka s magnetofonem.....	III. sbírka
K. Hartmanová, 2 panenky.....	IV. sbírka

Ostatní

J. R. Kopšová, kubistická váza, 3 kubistické šálky.....	I. sbírka
J. Pokorná, 2 skleněné plakety.....	I. sbírka
G. Tišanská, dámský plášť.....	I. sbírka
D. Kozlovská, divadelní čepec.....	IV. sbírka
E. Jindra, pánský plášť.....	IV. sbírka
R. Čechura, motoristická kukla.....	IV. sbírka
Š. Valášková, dámské šaty a společenská obuv.....	IV. sbírka
H. Tanerová, sportovní čepice.....	IV. sbírka
Z. Stehlíková, šaty a 2 páry obuvi.....	IV. sbírka
A. Halíková, 6 ks dámských oděvů a oděvních doplňků.....	IV. sbírka
J. Hnídková, část nápojové soupravy.....	I. sbírka
Z. Laštovková, 3 šaty.....	IV. sbírka
P. Křišťan, 4 fotografie.....	II. sbírka
P. Šváb, soubor kreseb a tisků J. Švába.....	II. sbírka
L. Ulrichová, panenka.....	IV. sbírka
R. Kališová, 10 ks hraček.....	IV. sbírka
M. Vitoulová, svatební šaty.....	IV. sbírka
O. Lomová, sportovní kombinéza.....	IV. sbírka
J. Procházková, svatební šaty.....	IV. sbírka
L. Pelnářová, 9 ks dámských kabelek.....	IV. sbírka
J. Pumeová, 3 páry rukavic.....	IV. sbírka
L. Čárská, slunečník.....	IV. sbírka
L. Soukupová, cvičební úbor.....	IV. sbírka
E. Kotýnková, večerní šaty.....	IV. sbírka
D. Novotná, koberec od A. Kybala.....	IV. sbírka
B. Paslerová, skleněné korále.....	IV. sbírka
J. Niederlová, rukavice.....	IV. sbírka
M. Orlová, soubor 29 ks dámského oblečení.....	IV. sbírka
K. Tarantová, dámská obuv.....	IV. sbírka
V. Dvořáková, 2 páry rukavic.....	IV. sbírka
J. Janečková, sportovní obuv.....	IV. sbírka
J. Polášková, 4 ks oděvních doplňků.....	IV. sbírka
B. Sokolová, textilní vzorníky, 6 ks.....	IV. sbírka
E. Nováková, soubor obuvi a oblečení.....	IV. sbírka
B. Skočdopolová, dámská pláštěnka.....	IV. sbírka
J. Drahoňovská, 621 kreseb J. Drahoňovského.....	IV. sbírka
M. Reinišová, kniha.....	IV. sbírka
E. Rydlová, porcelánový servis.....	I. sbírka
M. Richt, 17 fotografií A. Morávka.....	II. sbírka
J. Borovanová, 3 talíře.....	I. sbírka
R. Daduliak, 2 lavice Artěl.....	III. sbírka
M. Erdélyiová, 2 ks dámského oblečení.....	IV. sbírka
M. Galušková, 2 ks dámského oblečení.....	IV. sbírka
A. Kaňková, dívčí sokolský kroj.....	IV. sbírka
H. Kottová, 2 páry obuvi a oděvní doplňky.....	IV. sbírka
J. Vaňková, 5 párů obuvi a 3 večerní šaty.....	IV. sbírka
M. Studnička, sportovní oblečení.....	IV. sbírka
R. Sedláková, dámské oblečení.....	IV. sbírka
A. Krejčíková, 18 ks dámského oblečení.....	IV. sbírka
D. Kukulová, 5 ks dámského oblečení.....	IV. sbírka
H. Čížinská, 2 páry obuvi.....	IV. sbírka

M. Štajnochrová, 11 ks dámských oděvů a oděvních doplňků.....	IV. sbírka
I. Čapková, dámský kabátek.....	IV. sbírka
A. Pajmová, 33 ks skla.....	I. sbírka

Převod mezi institucemi

Crystalex, s.p. v likvidaci, soubor 1.065 ks skla – Lobmeyerova sbírka.....	I. sbírka
Národní galerie, 281 svazků knih a 1 litografie.....	II. sbírka
Nadace mezinárodního symposia keramiky v Bechyni, 5 ks keramických exponátů.....	I. sbírka
Kancelář prezidenta republiky, 106 ks řádů a vyznamenání.....	III. sbírka

Různé nabytí

Konvolut drobné grafiky.....	II. sbírka
4 ks knih.....	II. sbírka
soubor vzorků tapet.....	II. sbírka
soubor kreseb A. Matury a L. Smrčkové.....	II. sbírka
7 čísel časopisu Panorama a leták Družstevní práce.....	II. sbírka
2 sady novoročenek z kulturních a vládních institucí.....	II. sbírka

Shrnutí

V roce 2005 vykázalo muzeum velmi dobré výsledky. Jak z hlediska počtu přírůstků, tak ministerských dotací a zároveň i v objemu evidenčních prací byl rok 2005 naprosto rekordní.

Pracovní činnost shrnuji ve stručnosti do 8 bodů:

Byla to především práce spojená se sbírkotvornou činností.

- 1) Vedení přírůstkových a inventárních knih a dalších evidenčních pomůcek - knihy dočasné evidence a majetkoprávního protokolu.
- 2) Správa a evidence spisů a centrální kartotéky muzea.
- 3) Správa CESíku a hlášení změn pro MK ČR
- 4) Ověřování evidenčních čísel předmětů v CESíku vyvážených na zahraniční výstavy
- 5) Příprava a vyřizování nákupních komisí 30. 3. 2005 a 1. 9. 2005 .
- 6) Příprava žádostí o mimořádné dotace MK ČR z ISO.
- 7) Vyřizování rešerší týkajících se sbírkového fondu muzea pro vlastní potřeby muzea a veřejnosti.
- 8) Spolupráce s ÚSD AV ČR a Centrem pro dokumentaci majetku obětí II. světové války při vyhledávání židovského majetku.

Inventarizací prošlo 6.096 sbírkových předmětů. Inventury řídil a protokol zpracoval dr. F. Wittlich.

PhDr. Jana Croy

Výpůjční a zápůjční smlouvy v roce 2005

Výpůjčky CM

Smlouvy zhotovovány ve spolupráci s výstavním odd. a sbírkami UPM na výstavní akce pořádané UPM

počet smluv: běžných 72, obnovených 5, celkem 77

počet exponátů/položek: 257, obnovených 32, celkem 289

Zápůjčky

počet smluv a dodatků celkem: 71 + 5, počet exponátů/položek celkem: 4.195

Smlouvy bez obnovených celkem: 60, počet exponátů./položek celkem: 3.

z tohoto počtu: běžné, krátkodobé smlouvy pro muzea, galerie, kulturní instituce, umělecká sdružení, školy, hrady a zámky apod. v ČR:

počet smluv: 44, počet exponátů./položek: 1.191

Výstavní akce :

Praha, Brno, Olomouc, Roztoky u Prahy, Hostinné, Domažlice, Hlinsko, Hradec Králové, Jílové u Prahy, Jablonec n./Nisou, Uherský Brod, Turnov, Ústí n./Labem, Mělník, Železný Brod, Rychnov n./Kněžnou, Pardubice, Poděbrady, Jičín.

Studijní (odborné a restaurátorské) zpracování sbírkového materiálu

počet smluv: 4, počet exponátů/položek: 984

smlouvy na restaurátorské práce:

počet smluv: 8, počet exponátů/položek: 45

opravy a restaurování: kovy, šperky, sklo, grafika

Obnovené dlouhodobé smlouvy A - pro výstavy a stálé expozice:

počet znova zhotovených smluv: 11, počet exponátů/položek: 613

počet dodatků k prodloužení smluv: 5, počet exponátů./položek: 121

celkem: 734

Nové dlouhodobé smlouvy A - pro výstavy a stálé expozice:

počet smluv: 4, počet exponátů/položek: 1241

výstavy a stálé expozice, studijní a restaurátorské práce:

Praha, NPÚ Ústí n./L.-Duchcov, Janov n.Nisou, Rožtoky u Prahy, Doudleby, NPÚ Plzeň – Velhartice, Kladruby, Železný Brod, Olomouc, Poděbrady, Jablonec n./Nisou, Černá Hora, Písek. Kamenický Šenov

Jana Štěpánková

evidence

V. Databáze sbírkových předmětů a archiv (Centrum dokumentace sbírek)

Stav databáze - počet záznamů

k 31.12. 2004: 45.996 záznamů

k 31.12. 2005: 63.195 záznamů

Přírůstek databáze za rok 2005 je 27 %.

počet zhotovených digitálních fotografií celkem: 30000

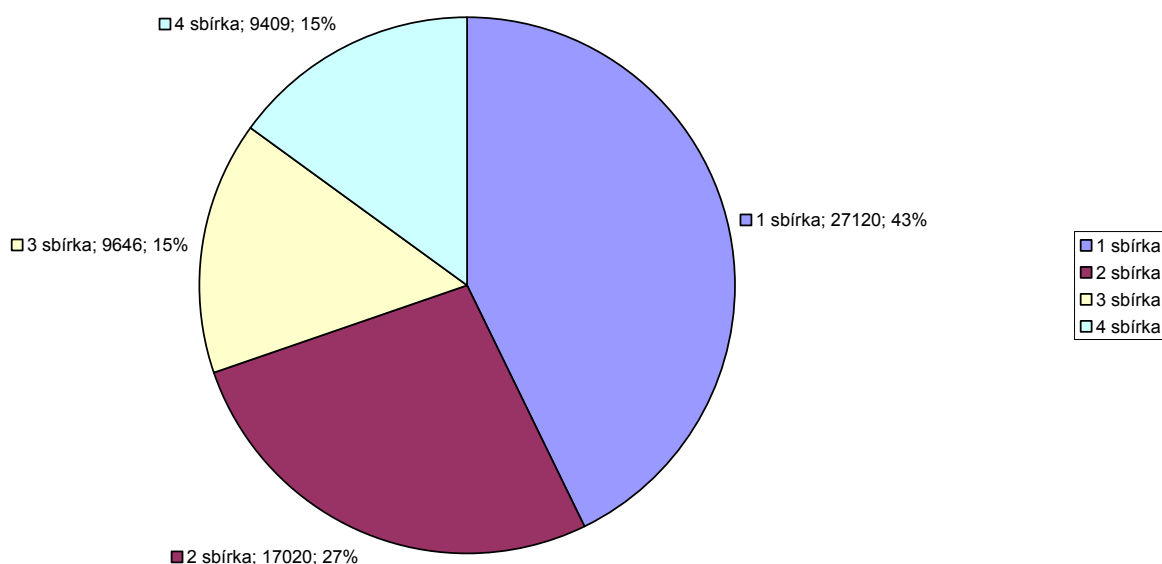
počet digitálních fotografií za rok 2005: 5000

počet fotografií připojených k záznamům: 38567*

počet záznamů s fotografií: 4900

*/ více foto k jednomu záznamu

podíl sbírek na db k 31.12.05

Stav databáze - kvalita záznamů

V průběhu roku 2005 byla databáze průběžně sjednocována, což je základní podmínka její funkčnosti a využitelnosti. Ve snaze o dosažení jednotného zápisu byl vydán metodický pokyn k vyplňování polí záznamu.

Plnění hlavních úkolů na rok 2005:

1/ fyzické inventury: částečně splněno

řádná inventarizace sbírek - expozice porcelánu Klášterec nad Ohří 903 ks

řádná inventarizace sbírek - sklo, keramika, porcelán 20. století 519 ks

řádná inventarizace sbírek - knihy formátu F 534 ks

řádná inventarizace sbírek - fond Vojtěcha Preissiga 500 ks

řádná inventarizace sbírek - vybrané položky z fondu Josefa Sudka 500 ks

řádná inventarizace sbírek - fond Františka Drtikola 934 ks

řádná inventarizace sbírek - sbírka železa 378 ks
řádná inventarizace sbírek - sbírka drahých kovů 500ks
řádná inventarizace sbírek - textil 20. století 240 ks
řádná inventarizace sbírek - historický textil 600 ks
řádná inventarizace sbírek - hračky 300 ks
mimořádná inventarizace sbírek - textil 20. stol. 11 ks
mimořádná inventarizace sbírek - textil a móda 41 ks

Formou klasického inventurního seznamu byly před vydáním příkazu 5/2005 vypracovány inventury:

řádná inventarizace sbírek - sklo, keramika, porcelán 20. století 519 ks
řádná inventarizace sbírek - knihy formátu F 534 ks

Z plánovaných inventur nebyly provedeny:

řádná inventarizace sbírky hodin - příprava expozice
řádná inventarizace sbírky - onemocnění kurátora

Inventarizace sbírek s pomocí databáze prokázala zásadní úsporu času oproti opisování klasických seznamů. Tím, že v databázi je u sbírkového předmětu inventura automaticky zaznamenána, odpadá dosavadní razítkování karet v centrální kartotéce nebo inventáři (dříve 1 pracovní síla).

Mgr. Filip Wittlich

Archiv

Archiv zajišťoval v roce 2005 tyto činnosti:

archivní fondy

Přejímání materiálů z jednotlivých oddělení UPM a jejich následné uložení
Zahájení zpracování fondu fotografií, uložení do obalů, příprava souborů pro fotografické oddělení UPM (podklad pro digitalizaci fondu)
Převoz části fondu ÚUŘ, uloženého v Brandýse do Prahy
Vyčlenění a soupis publikací z částečně zpracovaného fondu ÚBOK
Zahájení zpracování fondu pozůstalosti Minky Podhajské
Přirůstky: Ferdinand Herčík: Alegorie uměleckého průmyslu (4x světlotisk repro), 1 kartón: katalogy, vzorníky a ceníky sklářských výrobků z 20. let 20. století

využití fondů

K institucionálnímu grantu: řešerše archivních fondů UPM, souvisejících s tématem institucionálního grantu se zaměřením především na shromáždění dokumentace k výstavám, které museum připravilo nebo na jejichž přípravě se podílelo (korespondence, katalogy atd.), dále k soutěžím o nejlepší výrobek nebo návrh výrobku, tzv. výstavám prací konkurenčních, které museum vypisovalo již od počátku své existence + vytvoření vhodné databáze a průběžné zapisování údajů do této databáze, čímž budou zpřístupněny i ostatním řešitelům grantu v přehledné formě (např. na intranetu UPM)

Interní dotazy průběžně

Mimoústavní badatelské návštěvy (podrobněji viz. badatelské listy): celkem jedenáct návštěv, z toho jedna zahraniční

Ing. Arch. Hedvika Hronová, Arkom Architekti (Schulzovy plány – podklad pro rekonstrukci Groebeho vily v Havlíčkových sadech) leden

Jarmila Handzelová, výtvarnice (Schulzovy plány – podklad pro návrhy šátků) duben

Alena Lippertová (osobnost J. Wohanky) duben

Zuzana Stiefová, Střední uměleckoprůmyslová škola (výstava Vernerera Pantona) duben

Bc. Petr Weiss, Státní zámek Veltrusy (specializované muzejní expozice na zámku Jemniště) - duben

PhDr. Pavla Pečinková, VŠUP (fotografie ze světových výstav, korespondence školy a musea) duben, květen

Markéta Urbánková studentka FF MU (pozůstalost Heleny Johnové) květen

Barbora Bouzková, archivářka (fond Müllerova vila) červen
Mgr. Věra Slavíková, Středočeské muzeum Rožtoky (vzorníky drobné sakrální plastiky - litinové kříže) - srpen
Dorothea Göhring, doktorandka – univerzita Basilej (firma C.W. Fleischmann) říjen
PhDr. Zdenka Klimtová, NG (dopisy Theodora Grafa) prosinec
rešerše pro badatele (převážně studenti - z toho tři zahraniční - a zaměstnanci kulturních institucí),
skenování požadovaných materiálů a zaslání prostřednictvím e-mailu
zápůjčka katalogu (Design a plastické hmoty) na výstavu Česká stovka – firma Czechmania
zápůjčka fotografií VŠUP (do katalogu k výročí založení školy)
zápůjčka fotografií Dr. Pečinkové (obrazový doprovod k přednáškám)

další činnost

Dokončení organizačního zajištění dokumentace výstav, probíhajících v hlavní budově UPM a v Galerii Josefa Sudka v období od dubna 2004 do ledna 2005 (k dispozici je záznam z šesti výstav: J. Sudek: Reklama, Sport a móda, Proměny vlákna, Experiment a typografie, Skandinávský design + starší výstava Přírůstky)

Kurýrní doprovod exponátů z UPM, zapůjčených na výstavu Česká stovka firmě Czechmania do Berlína (květen)

Studijní cesta do Vídně v rámci institucionálního grantu, sledované téma: a) rešerše archiválií uložených v MAKu ve Vídni z období let 1850 - 1900, vztahujících se k pražskému

Uměleckoprůmyslovému museu b) navázání spolupráce se svazem "Vereinigung bildender Künstlerinnen Österreichs" (jehož členkami byly i Helena Johnová a Minka Podhajská) (přelom srpna a září)

Komentovaná prohlídka, spojená s přednáškou: Zahrada UPM dříve a dnes (říjen)

Stálá výstava v dolní chodbě musea: Zahrada UPM dříve a dnes (vernisáž: listopad)

Výstava plánů na přístavbu muzea (s Mgr. Filipem Wittlichem) u příležitosti 120. výročí založení Uměleckoprůmyslového musea

PhDr. Lucie Zadražilová

VI. Oddělení prezentace sbírek

V průběhu roku nastoupil na místo vedoucího prezentace sbírek ing. Dušan Seidl.

1. Výstavy a expozice, návštěvnost

Název výstavy	Termín	Kurátor / komisař za UPM Pořadatelé	Návštěvnost, počet osob celkem a průměr denní	Náklady	Výnosy vstupné	Programy a akce v rámci výstavy
Holduj sportu, pohybu!	20.1.–13.3. 05	K. Hlaváčková Pořadatel UPM	5855 osob 127 denně	330.348,-	142.283,-	samoobslužný aktivní aktivní zóny s prezentačními <i>Bud' fit, bud' šik</i> a krátkými na makety postav / programy trvání výstavy speciální program <i>Cestujeme časem aneb sportem a módou (8.3.2005)</i> sobotní program pro děti <i>Lyžujeme v muzeu</i> 8.3. 2005 komentované prohlídky 15.1. pro pedagogy a veřejnost 2x, pro veřejnost 8.3. 2005 s PhDr. E. Uchalovcovou Hlaváčkovou
Mistři evropského sklářství: František Vízner - Retrospektiva	24.3.-5.6.05	M. Hlaveš Pořadatel UPM	13898 osob 214 denně	266.869,-	247.978,-	samoobslužný aktivní aktivní zóny s ukázkami technologického postupu skleněné plastiky a výtvarné skleněnou mozaikou dobu výstavy speciální program 2005 animace a výtvarná veřejnost Hledači a 2005 smyslové dílny a tanec při příležitosti Muzea 2005 komentované prohlídky 5. 4. v 17. 00 setkání s Františkem 10. 5. 2005 v 17.00 Hlavešem

2/ výstavy mimo budovu muzea:

Název výstavy	termín	Místo konání	Kurátor / komisař za UPM Pořadatelé	Návštěvnost, počet osob celkem a průměr denní	Náklady	Výnosy vstupné	Návštěvnost a programy v rámci výstavy
Jiří Krejčí: Fotografie a Cliché Verre	13.1.-24.4.	Galerie Josefa Sudka	J. Mičoch Pořadatel UPM				
Josef Sudek: Praha 20. let	12.5.-7.8.						
Jan Bartůšek: Fotografie	8.9.-4.12.						
Vídeňská secese a moderna	4.5.-11.9.	Obecní dům	P. Štembera Spolupráce s OD				

To Praha ještě neviděla	21.9.05-8.1.06	P.Štembera Spolupráce s OD			
-------------------------	----------------	-------------------------------	--	--	--

3/ výstavy v zahraničí:

Název výstavy	Termín	Místo konání	Kurátor / komisař za UPM	Počet exponátů
Czech Glass	23.9.-31.12	Suomen Lasimuseo Kihimäki, Finsko	M. Hlaveš	174
Shapes and Spaces. Masterpieces from the Collections of the Museum of Decorative Arts	12.10.05- 29.1.06	Ricardo do Espírito Santo Silva Foundation, Lisabon, Portugalsko	D. Karasová	208

4/ zápůjčky do zahraničí:

Název výstavy	Místo	Termín
Roads that shaped Europe	Muzeum narodowe Krakow	16.12.2004-20.2.2005
Myths of the Nations. 1945-The Arena of Memories	Deutsches Historisches Museum, Berlin	1.10.2004-27.2.2005
Arti&Architettura 1900-2000	Palazzo Ducale, Genova	2.10.2004-13.2.2005
Czech Glass 1945-1980“Design in an Age of Adversity (zápůjčka-spolupráce)	1/ Museum Kunst Palast,Düsseldorf 2 /The Corning Museum of Glass, New York	1/ 19.2.-15.5.2005 2/ 15.6.-27.11.2005
Hieronimus Hackel	Pokrajinski Muzej Celje, Slovinsko	1.6.-9.10.2005
Pax Augustana	Maximilian Museum Augsburg	16.6.-16.10.2005
Emil Králíček	Mathildenhöhe Darmstadt	17.9.-13.11.2005
Prague-The Crown of Bohemia	The Metropolitan Museum of Art, New York	19.9.2005-3.1.2006
Pictorialist Photography in Europe, 1888-1918	Musée des Beaux Arts, Rennes	18.10.2005 – 15.1.2006
Czech 100 Design Icons	1/ Stockholm, Švédsko 2/ Brighton, VB	1/ 23.10. – 13.11.2005 2/ 22.11.05 – 3.1.2006
Der Blick auf Dresden	Staatliche Kunstsammlungen, Dresden	29.10.05 – 1.5.2006
Princely Patrons	Liechtenstein Museum, Wien	6.11.05 – 29.1.06

Celkem:12 zahraničních zápůjček, 166 exponátů

Celkem 44 domácích zápůjček, 1.191 exponátů

Stálá expozice UPM – otevření sálu hodin a hodinek „Stroje času“

Otevřeno pro veřejnost od 1.12. 2005

Výstavní oddělení – Ivana Quilezová, Jana Skálova

Výnosy ze vstupného na výstavy v UPM

Titul	Termín	Počet návštěvníků celkem	Průměrný počet návštěvníků denně	Výnos ze vstupného (Kč)
Holduj sportu, pohybu	20. 1. – 13. 3. 2006	4 696	102	142 283,-
František Vízner Sklo	24. 3. – 5. 6. 2005	11 676	179	247 978,-
Česká fotografie 20. stol. *)	23. 6. – 25. 9. 2005	12 636	154	547 981,35
Mexický design	6.10. – 20.11. 2005	3 286	82	114 754,25
Hodiny z Černého lesa (do konce r. 2005)	8.12. – 31. 12.2005	1 652	78	63 603,-

*) pozn. Čísla uváděná v tabulce vyjadřují návštěvníky a výnos v rámci vstupenek prodaných v UPM. (Nezahrnují návštěvníky, kteří přišli do UPM se vstupenkou zakoupenou jinde)

Návštěvnost

(členěno podle objektů s expozicemi UPM – uváděny počty osob):

Praha - hlavní budova UPM: 77.450

Galerie Josefa Sudka: 3 816

Kabinet šperku: 8 701

Kamenice nad Lipou – zámek: 4 980

Kláštevec nad Ohří – zámek: 15 620

Hrubý Rohozec – zámek: 35 601

Doudleby nad Orlicí – zámek: 6 781

Nové Hrady – zámek: 4 000

Školní výpravy: celkový počet osob 3 401

Přehled počtu návštěvníků a výnosů ze vstupného podle jednotlivých sledovaných kategorií:

Druh vstupného	Počet návštěvníků	Výnos v Kč
Základní – expozice a výstava	17.509	2.101.080
Snížené – expozice a výstava	5.640	338.400
Expozice – základní	5.889	471.120
Expozice - snížené	3.515	140.600
Výstava - základní	9.094	545.640
Výstava - snížené	8.431	252.930
Rodinné vstupné (počet vstupenek)	795	122.040
Volný vstup	20. 459	-----

Zvýšené vstupné za speciální služby: lektorský výklad v expozici – česky (příplatek 300 Kč) nebo anglicky (příplatek 600 Kč): celkem 26 (19 česky a 7 anglicky).

Mgr. Hana Meissnerová

2. Komunikace a vnější vztahy

Hlavní náplní práce oddělení komunikace byla propagace muzea a budování dobrých vztahů s veřejností, které byly podporovány především pravidelnou propagací pořádaných výstav a dalších akcí pořádaných muzeem.

Formy propagace výstav UPM:

před každou výstavou byly novinářům zaslány pozvánky na tiskovou konferenci a předběžné informace o výstavě

byly pořádány tiskové konference k jednotlivým výstavám (od října roku 2005 probíhají ve výstavním sále)

oddělení připravovalo press release - tiskové zprávy a fotografické materiály

média byla informována o výstavách před jejich začátkem i v jejich průběhu

byla zveřejňována plošná inzerce v časopise Art & Antiques, který je mediálním partnerem UPM

nadále pokračovala spolupráce s Českým rozhlasem, který vysílal reportáže a rozhovory o výstavách

a dvakrát za rok zdarma odvysílal spoty na vybrané výstavy v několika denních vysílacích časech

pokračovala spolupráce s Rádiem 1, které odvysílalo dvakrát za rok spoty k vybraným výstavám

zdarma, zhruba v týdenním rozsahu, dále informovalo o výstavách v rámci svého kulturního servisu

několikrát denně a informaci uvádělo také na svých webových stránkách

pravidelnou formou propagace byla i nadále řádková inzerce (Česká kultura, Co, Kdy v Praze, Přehled kulturních pořadů v Praze), na konci roku 2005 byla ukončena spolupráce se subjekty (JORMA - Heart of Europe, JITRO – časopis TIM), které byly shledány neefektivními z hlediska formy propagace a vynaložených finančních prostředků na každou výstavu bylo vytištěno několik formátů plakátů, které byly následně distribuovány (plakátovací plochy, městská hromadná doprava – především tramvaje) ke každé výstavě byly připraveny propagační letáčky, které sloužily návštěvníkovi jako základní informace o výstavě (distribuce: výstavní sál UPM, pokladna UPM), na některé větší výstavy byla využita placená distribuce v Praze (např. jiné kulturní instituce, kavárny, hotely atd.)

V roce 2005 byly výše zmíněným způsobem propagovány tyto výstavy v budově UPM: Holduj sportu, pohybu!, Mistři evropského sklářství: František Vizner, Česká fotografie 20. století, Mexický design – projekt skupiny Advento, Hodiny z Černého lesa.

Nejrozsáhlejším výstavním projektem roku 2005 byla expozice Česká fotografie 20. století pořádaná ve spolupráci s Galerií hlavního města Prahy ve třech objektech – v UPM, v Domě U Kamenného zvonu a v Městské knihovně. Tato výstava byla vzhledem ke svému rozsahu zcela ojedinělým počinem – vystaveno bylo cca 1200 exponátů a také řada knih a časopisů. K výstavě byla vyrobena pozvánka, obsažný leták, několik formátů plakátů, které byly distribuovány na plakátovacích plochách v Praze a v MHD. K výstavě vznikly také samostatné webové stránky. V rámci tohoto projektu se uskutečnila řada komentovaných prohlídek a dalších doprovodných aktivit. Propagaci všech těchto akcí zajišťovalo oddělení komunikace UPM v součinnosti s GHMP. O výstavě intenzivně informovala nejvýznamnější česká média, ohlas měla rovněž v zahraničním tisku. Bohužel se nepodařilo najít takové množství finančních prostředků, které by bylo možno investovat tak, aby placená propagace projektu podobného významu byla zajištěna adekvátním způsobem.

Za velice důležitou událost z hlediska PR muzea v roce 2005 lze označit otevření nového sálu stálé expozice nazvaného Stroje času (sbírka hodin a hodinek). Slavnostní otevření proběhlo 30. listopadu 2005 za účasti ředitelky UPM a mnoha pozvaných hostů. Na tuto ojedinělou událost zareagovala mnohá média odvysíláním reportáží (Česká televize – např. Večerník, Barvy života atd., Český rozhlas). Součástí cílené propagace bylo i odvysílání spotů na Rádiu 1 v průběhu několika dní v měsíci prosinci, informace o otevření nové expozice byla avizována také v jejich kulturním servisu a na webových stránkách, vše bylo pojmuto jako součást spolupráce z hlediska mediálního partnerství. Naším plněním vůči Rádiu 1 bylo umístění loga R1 na propagačních tiskovinách.

Informace o novém sále UPM byly otištěny v mnoha denících a odborných časopisech.

K otevření nového sálu byla připravena i tématická výstava ve výstavním sále UPM, nazvaná Hodiny z Černého lesa, která byla uspořádána ve spolupráci se soukromým sběratelem hodin Milošem Klikarem. Jednalo se o výstavu historických lidových hodin z oblasti Schwarzwald, které ještě nebyly nikde dlouhodobě vystaveny. Výstava se nakonec setkala se slušnou návštěvností, především v průběhu vánočních prázdnin.

Součástí PR k otevření nového sálu byly rovněž oslavy výročí 120 let založení UPM, v rámci nichž byl uspořádán Den otevřených dveří 29. listopadu 2005. O tuto akci byl velký zájem ze strany veřejnosti - ačkoliv se jednalo o pracovní den, muzeum navštívilo 800 lidí. Propagace byla úzce spojena s propagací nového sálu hodin a hodinek i na plakátech pro venkovní výlep. Muzeum na propagaci spolupracovalo také s Rudolfinem, které rovněž slavilo 120. let od svého otevření a Den otevřených dveří zde probíhal ve stejném termínu.

Významným počinem z hlediska propagace muzea bylo rovněž zahájení tzv. Programových úterků od února 2005. V úterý byla prodloužena otevírací doba muzea do 20 hodin (od září 2005 do 19 hodin) a v rámci propagace byly v této době zavedeny pravidelné programy zdarma – cyklus přednášek k výročí založení UPM, komentované prohlídky stálé expozice a probíhajících výstav, tématické přednášky a prohlídky v expozici apod. Veřejnost přijala tyto programy velmi vstřícně a od začátku byla návštěvnost nečekaně vysoká. Informace o programech byla distribuována prostřednictvím řádkové inzerce, e-mailu, webových stránek a letáků.

Kromě propagace výstav a dalších akcí v hlavní budově UPM byla věnována pozornost propagaci Galerie Josefa Sudka, kde probíhají několikaměsíční fotografické výstavy. Propagace je tvořena letáčky k výstavám, které zároveň slouží jako pozvánky na vernisáž. Součástí propagace je i přímá komunikace s novináři při otevření výstavy a distribuce tiskových zpráv. V průběhu výstavy následovalo rozesílání informací o výstavě včetně obrazových materiálů e-mailovou poštou.

Zámek Kamenice nad Lipou byl propagován prostřednictvím rozesílání tiskových zpráv novinářům u příležitosti konání různých akcí (např. Dny evropského kulturního dědictví). Oddělení komunikace i nadále aktivně spolupracovalo s vybranými pedagogy a studenty Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, kteří se podílejí na přípravě expozic v zámku a na jejich propagaci.

Oddělení komunikace spolupracovalo na propagaci výchovně-vzdělávacích aktivit UPM zabezpečených muzejní pedagožkou – výtvarná dílna aj.

Průběžně byla navazována spolupráce s novými novináři a časopisy, např. časopis 21. století, Panorama ad., dále byl aktualizován e-mailový a poštovní adresář novinářů a kulturních institucí.

Oddělení komunikace se podílelo na přípravě a redakci výroční zprávy UPM za rok 2004.

Do září 2005 spadala do kompetence oddělení komunikace rovněž správa a aktualizace webových stránek UPM, od září oddělení stránky již neadministrovalo, ale dodávalo pro ně i nadále textové a fotografické podklady.

Součástí práce s veřejností byla také každodenní komunikace s veřejností, zejména zodpovídání četných dotazů přicházejících do muzea prostřednictvím telefonů či několika e-mailových adres.

Velice důležitou a nezanedbatelnou součástí práce oddělení komunikace bylo interní informování všech zaměstnanců UPM o dění v muzeu (např. pravidelné rozesílání měsíčního programu UPM, informací o organizaci a průběhu jednotlivých muzejních akcí či informací o dalších akcích a výstavách v kulturních institucích v Praze a okolí).

V září došlo v oddělení k personální změně - na místo Mgr. Kláry Vorlíčkové (odchod na mateřskou dovolenou) nastoupila Bc. Markéta Pravdová.

Bc. Markéta Pravdová
Mgr. Klára Vorlíčková

3. Výchovně vzdělávací činnost

Úvod

V rámci výchovně vzdělávacího systému *Dotkněte se muzea* byly realizovány aktivní programy ke všem krátkodobým výstavám a byla otevřena aktivní zóna v expozici kovářství na zámku v Kamenici nad Lipou.

Jako nová vzdělávací forma pro veřejnost se osvědčily programové úterky v UPM, které kromě volného vstupu nabízejí návštěvníkům každý týden od února 2005 komentovanou prohlídku nebo přednášku vztahující se ke sbírkovému fondu muzea a krátkodobým výstavám.

Na základě uzavřené Dohody o spolupráci na období 2003 — 2005 mezi UPM a KVV PedF UK v Praze byla realizována animace a výtvarná dílna *Hledači a mistři* a studenti pracovali v rámci semináře Orbis Pictus i dalších tématech. Výsledkem spolupráce k katedrou občanské výchovy PedF UK v Praze je program pro školy k sálu užité grafiky a fotografie připravený studenty v semináři muzejní pedagogiky.

Centrum muzejní pedagogiky UPM v Praze připravilo celorepublikový seminář *Partnerství mezi muzeem a školou jako nástroj obnovy ducha komunity* za finanční podpory velvyslanectví USA a několik seminářů muzejní pedagogiky pro studenty VŠ.

Možnost rozšíření programové nabídky pro školy je podmíněna možností spolupráce s dalším externím muzejním pedagogem.

Z převážné části byla výchovně vzdělávací činnost UPM financována z grantů OSF Praha a odměny MK ČR ze soutěže O nejkrásnější knihu. Výtvarný materiál sponzoroval partner výtvarného ateliéru UPM v Praze, firma KOH-I-NOOR Hardtmuth v Českých Budějovicích.

Personální zabezpečení

Výchovně vzdělávací činnost UPM byla zajišťována do dubna 2005 dvěma externími muzejními pedagožkami Vladimírou Sehnalíkovou a Miroslavou Bažantovou, od května 2005 pouze jednou pracovnící. Od září do prosince 2005 se na organizaci výchovně vzdělávací činnosti rovněž podílel Josef Nechvátal, student VOŠIS IS z Prahy 4, který zde vykonával praxi.

Provoz Centra muzejní pedagogiky UPM v Praze zabezpečoval do uzavření grantu OSF Praha v červnu 2005 jako externista František Topinka, student V.ročníku jednooborového studia Vv pro ZUŠ PedF UK v Praze.

Jako externí průvodkyně školních a turistických skupin pracovala Anna Meissnerová, studentka PF UK v Praze.

K jednotlivým realizovaným formám výchovně vzdělávací činnosti:

1) samoobslužné formy:

aktivní programy v krátkodobých výstavách

celkem realizováno **5**

Holduj sportu, pohybu! 20. 1. — 13.3. 2005

2 aktivní zóny s prezentací fotoalba a kreslením návrhů zimních oděvů na makety postav: fotoalbum zimních sportovních oděvů zaměstnanců UPM v Praze a návštěvníků výstavy *Bud' fit, bud' šik*, jehož ukázky byly rovněž prezentovány na webových stránkách muzea, **kresba návrhů na zimní sportovní oděv** na průklepové papíry na pracovních stolech, **speciální program pro školy** *Lyžujeme v muzeu*

Mistři evropského sklárství: František Vízner – Retrospektiva 24. 3. – 5. 6. 2005

2 aktivní zóny, ukázka technologického postupu při vytváření broušené plastiky s možností dotýkání na pracovním stole umožnila návštěvníkům se seznámit s postupem vzniku skleněného objektu od (prvotvar — polotvar — tvar), **velkoplošná skleněná mozaika**

Česká fotografie 20. století 23.6. — 25.9. 2005

aktivní zóna se zrcadlovou stěnou a zásobníkem pracovních listů s instrukcemi k programu pracovní listy *Zrcadlení aneb zobrazení člověka v české fotografii 20. století, miniprůvodce výstavou Česká fotografie 20.století*

Mexický design 6. 10. — 20. 11. 2005

aktivní zóna s tradiční mexickou nádobou *molkejete a ukázkami nerostů, ze kterých byly objekty vytvořeny včetně výkladových popisek*

Hodiny z Černého lesa 8.12. — 8.1. 2006

aktivní zóna s replikou lihýřových hodin a popiskou s vysvětlením a kresbou jejich mechanismu

aktivní program ve stálé expozici

Studentky SUŠTŘ v Praze připravily v rámci vyučování další ukázky textilních technik pro **textilní kartotéku do sálu textilu a módy** (tkaný textil). Byly vyrobeny kartotéční lístky a technická skupina ve spolupráci s grafikem realizovala první část kartotéčních lístků k paličkované a šité krajce.

Přípravou popisek ke kartotéce se zabývá restaurátorka Ing. Alena Samohýlová.

Absolventi VŠUP Praha realizovali ukázky způsobů výroby a dekorace skla a keramiky ve formě jednoduchých **nádob určených k dotýkání do sálu skla a keramiky**. Instalační prvek navrhl ve spolupráci s nimi Ing. Petr Hornek a realizoval Karel Fischer. Popisky připravili kurátoři M. Hlaveš a J. Fronek.

Ve spolupráci s katedrou občanské výchovy PedF UK v Praze se začíná připravovat **samoobslužná aktivní zóna a program pro mškolky do sálu Strojů času**.

Studentky KVV PedF UK v Praze připravily **pracovní listy k sálu Stroje času**.

aktivní program ke stálé expozici kovářství v Kamenici nad Lipou
aktivní zóna se dvěma klepadly určenými pro dotýkání, velkým zámekem s klíčem a interaktivní kovanou plastikou, součástí je i absolventská práce O barokním klepadle, realizace ve spolupráci se SOU Podkovářská, Praha 9 a PhDr. Světlanou Spiwokovou

spolupráce se školami

katedra výtvarné výchovy PedF UK v Praze
katedra občanské výchovy PedF UK v Praze
VŠUP Praha 1
SUŠTŘ Praha 1
SUPŠ Turnov
SOU Podkovářská, Praha 9

pracovní listy a další edukativní tiskoviny pro návštěvníky muzea

pracovní listy *Zrcadlení aneb zobrazení člověka v české fotografii 20. století*,
miniprůvodce výstavou Česká fotografie 20. století, 20 stran, grafická úprava Ondřej Zámeš, náklad 2000 ks, tisk Trico z odměny MK ČR, za Cenu ministra kultury v soutěži za nejkrásnější knihu

2) servis

programové úterky v UPM Praha pro veřejnost:

bylo realizováno **40** programových úterků, ve kterých se uskutečnilo **28 komentovaných prohlídek a 12 přednášek:**

přednáškový cyklus 120 let UPM v Praze:

Založení UPM v Praze

PhDr. H. Koenigsmarková, 8. 2. 2005

Votivní sál — osobnosti

Mgr. F. Wittlich, 15.3. 2005

Knihovna UPM v Praze

PhDr. J. Okrouhlíková, 12.4. 2005

Nejvýznamnější soubory/sbírky

prom. hist. H. Brožková, 17.5.

O muzejní budově

PhDr. J. Okrouhlíková, 25. 10. 2005

přednáškový cyklus 13x České instituce moderního designu 20. století

Textilní design v ÚBOK

PhDr. K. Hlaváčková, 13. 12. 2005

programové úterky navštívilo: **1458** návštěvníků, celková účast v rámci volného vstupu byla: **3348** návštěvníků

komentované prohlídky pro pedagogy

komentovaná prohlídka výstavy Holduj sportu, pohybu

PhDr. Eva Uchalová, PhDr. Konstantina Hlaváčková

komentovaná prohlídka výstavy Mistři evropského sklářství,

František Vízner — retrospektiva

Mgr. Milan Hlaveš, 29.3. 2005

komentovaná prohlídka výstavy Mistři evropského sklářství,

František Vízner — retrospektiva s autorem

František Vízner, 5.4. 2005

komentovaná prohlídka výstavy Mexický design — Projekt skupiny Advento

Ing. Dušan Seidl, 18.10. 2005

od listopadu 2005 byly spojeny komentované prohlídky pro pedagogy a veřejnost v rámci programových úterků

komentované prohlídky pro veřejnost mimo programové úterky

3 cykly komentovaných prohlídek krátkodobé výstavy Česká fotografie 20. století pro veřejnost:
Jan Mlčoch, PhDr. Vladimír Birgus, tzn. **9 komentovaných prohlídek, 396 návštěvníků**

komentované prohlídky stálé expozice a krátkodobých výstav s průvodcem

realizováno bylo **10** komentovaných prohlídek stálé expozice pro objednané školní skupiny.

výtvarné dílny

animace výstavy a otevřená výtvarná dílna *Hledači a mistři* ke krátkodobé výstavě Z cyklu *Mistři evropského sklářství — František Vízner — Retrospektiva*

29.května 2005

smyslové dílny při příležitosti akce *Muzejní noc (Ne)smysly v museu(p)m*

4. června 2005

vánoční dílna *Pět minut před dvanáctou*

10. prosince 2005

programy "Na míru"

3 programy *Odívání*, realizace 3 programů pro 8. třídy ZŠ Červený vrch, 22.3. 2005, **2 programy pro děti a mládež z azylových zařízení** (Mgr. Miroslava Bažantová, František Topinka), **1 program pro Jedličkův ústav** (Mgr. Vladimíra Sehnalíková)

speciální programy pro školy

2 programy (*Před*) *prázdninový deník* (Mgr. Vladimíra Sehnalíková, František Topinka)

tématické akce (svátky, atd.)

výstava fotografií vytvořených návštěvníky výtvarné dílny na chodbě muzea u příležitosti *Mezinárodního dne muzeí 18.5. 2005*

18. 5. — 10. 9..2005

výstavy

výstava *Zahrada UPM dříve a dnes*

20. září — dosud, chodba muzea

Muzejní noc 2005 (*Ne*)smysly v muzeu

byla inspirována možností využití všech smyslů v muzeu, 2 světelné objekty (2 figury Kurta Gebauera ve dvoraně a světelný objekt a Radka Krédla na zahradě) byly muzeu zapůjčeny i po skončení Muzejní noci

aktivity Centra muzejní pedagogiky UPM v Praze

5 seminářů muzejní pedagogiky:

1 seminář pro studenty 2. ročníku dálkového studia s Mgr. Hanou Havlůvovou

9.2. 2005, Mgr. Miroslava Bažantová, Mgr. Vladimíra Sehnalíková

1 seminář *Dotkněte se muzea pro pedagogy KVV PedF UK v Praze*

10.2. 2005, Mgr. Vladimíra Sehnalíková, Mgr. Miroslava Hlavsová, František Topinka,

2 semináře muzejní pedagogiky pro studenty katedry dějepisu s PhDr. Františkem Parkanem
Mgr. V. Sehnalíková

1 seminář pro studenty 2. ročníku dálkového studia s Mgr. Hanou Havlůvovou

16. 12. 2005

seminář *Partnerství mezi muzeem a školou jako nástroj obnovení ducha komunity*

projekt spolupráce mezi muzei a školami, cyklus pěti dvoudenních seminářů:

2 semináře: 3.—4.11.2005, 1.—2. 12. 2005, vedení PhDr. Alexandra Brabcová, koordinace Mgr. Vladimíra Sehnalíková

speciální komentované prohlídky

speciální komentovaná prohlídka stálé expozice s úvodem k výstavě

a představením aktivních zón pro pedagogy KVV PedF UK v Praze jako součást semináře muzejní pedagogiky

10. 2.2005, PhDr. Iva Knobloch, PhDr. Eva Uchalová, Jan Mlčoch, PhDr. Petra Matějovičová, Mgr. Milan Hlaveš, Mgr. Vladimíra Sehnalíková

konzultace a oponentury studentských prací

Kateřina Eksteinová, absolventská práce, VOŠIS Praha — oponentura
Marie Ťupová, kat. Vv PedF UK v Praze, konzultace diplomové práce
Josef Nechvátal, absolventská práce, VOŠIS Praha

převzetí další části archivu programu Brána muzea otevřená OSF Praha (literatura a videotéka)

projekt *Oživená zahrada (představujeme účastníky keramického symposia v Bechyni...)*

pokračoval slavnostním otevřením obnovené zahrady 26.4. 2006 a přednáškou *Letní plastika Bechyně* s komentovanou prohlídkou objektů na zahradě a setkáním s autory Petrem Ladou, Ivou Ouhrabkovou, Jakubem Grecem a Mgr. Milanem Hlavešem.
Na podzim byl na zahradu instalován *Objekt* Davida Exnera.

prezentace výchovně vzdělávací činnosti UPM pro veřejnost
výstava fotografií vytvořených návštěvníky výtvarné dílny Drtikol&spol
do 18.5. 2005

vzdělávání

spolupráce na semináři pro personál obsluhující návštěvníky

24. 1. 2005, V. Sehnalíková, M. Bažantová

účast na semináři Revitalizace KDH a regionální rozvoj. Možnosti podpory z fondů EU

14.4. 2005, Jičín, V. Sehnalíková

účast na semináři KEP ČR ke spolupráci galerií a škol

4.5. 2005, V. Sehnalíková, F. Topinka

účast a metodická spolupráce na semináři Partnerství mezi muzeem a školou jako nástroj revitalizace ducha komunity

3.—4.11.2005, 1.—2. 12. 2005, V. Sehnalíková

publikační činnost

pracovní listy (viz výše)

program Brána muzea otevřená OSF Praha

V roce 2005 bylo UPM nositelem dvou grantů —*Fakultní muzeum jako centrum muzejní pedagogiky I. a II.* Granty byly naplněny a uzavřeny závěrečnou grantovou zprávou, předanou OSF Praha v květnu 2005.

sponzoři výchovně vzdělávacích aktivit 2005

Firma KOH—I—NOOR HARDTMUTH v Českých Budějovicích, výtvarný materiál na základě smlouvy ve výši 20 000 Kč

OSF Praha, knihy a videokazety v hodnotě 15.000 Kč

Firma Paramo, a.s., Pardubice, sponzoři výtvarné dílny Hledači a Mistři

galerie Žatecká, Praha 1 a galerie Dolmat, Praha 5, zapůjčení minerálů na aktivní program k výstavě Advento

návštěvnost žáků a studentů v roce 2005 v hlavní budově

měsíc	snížený vstup	volný vstup
leden	384	492
únor	718	598
březen	412	513
duben	730	475
květen	414	480

červen	440	456
červenec	1054	191
srpen	1101	241
září	1463	664
říjen	601	490
listopad	597	594
prosinec	177	293
celkem	8.081	5.487

celkem 13 568 návštěvníků, tzn. o 29 % méně ve srovnání s rokem 2004

návštěvnost školních skupin s pedagogy v roce 2005

měsíc	počet škol
leden	17
únor	24
březen	14
duben	20
květen	18
červen	21
červenec	—
srpen	—
září	26
říjen	16
listopad	21
prosinec	13
celkem	190

celkový počet návštěvníků ve školních skupinách 3 401 žáků, studentů a pedagogů, což je o 433 více než v minulém roce

Mgr. Vladimíra Sehnalíková

4. Ediční činnost

Vydané tituly:

Uměleckoprůmyslové museum v Praze – průvodce
 Museum of Decorative Arts in Prague – Guide
 Česká fotografie 20. století – průvodce
 Czech Photography of the 20th Century – Guide
 Formas e ambientes (port/aj)
 Zámek Klášterec nad. Ohří, Průvodce expozicí českého porcelánu...
 Das Schloss Klösterle an der Eger, Führer durch die Porzellanaustellung...
 Hodiny a hodinky ze sbírek Uměleckoprůmyslového musea v Praze (čj/aj)

Texty do výstav a expozic (v češtině a angličtině):

Holduj sportu pohybu – výst. sál UPM: popisky, texty, skládačka
 František Vizner – výst. sál UPM: popisky, texty
 Kované železo – Kamenice n. Lipou: popisky, texty
 Česká fotografie 20. století – UPM, Dům U Kamenného zvonu, Městská knihovna: popisky, texty
 Stroje času – stálá expozice UPM: popisky, texty

Agenda vyřizování žádostí o reprodukování sbírkových předmětů UPM

ČR.....46 žádostí
 zahraničí.....28 žádostí

Tituly získané za reprodukování sbírkových předmětů: 71 publikací, 11 časopisů

Za výrazný podíl reprodukcí UPM obdrželo následující tituly:

Czech Glass 1945–1980, Design in Age of Adversity (Museum Kunstpalast, Düsseldorf) – 20 ks

Vídeňská secese a moderna (MG Brno) – 50 ks, 20 CD

Czech 100 Design Icons (Czechmania, Praha) – 10 ks To Praha ještě neviděla. Pražský zábavní plakát 1900–1930 (Obecní dům, Praha) – 130 ks

Le style Mucha (Galerie U Křížovníků, Praha) – 100 ks

Dlouhodobá spolupráce

(zápůjčky reprodukcí) s periodiky, která UPM poskytují inzertní plochu:

- Art & Antiques
- Keramika & sklo
- www.glassrevue.com

V průběhu roku odešla do důchodu PhDr. Eva Matyášová, vedoucí editor, ediční úsek je součástí prezentace sbírek.

Alena Zapletalová

VII: Knihovna UPM

1) Doplnování knihovního fondu

Přírůstky:

Výměnou	200 sv.
Koupí	603 sv.
Darem	1 901 sv.
Za reprodukční práva	46 sv.
Za zápůjčky	9 sv.
Celkem	2 759 sv.

z toho

Knihy a časopisy	1493 sv.
Výstavní katalogy	1084 sv.
Aukční katalogy	179 sv.
Diapozitivy	0 ks.
CD-R	3 ks.
Videokazety	0 ks.

Dary Knihovně UPM:

Nejvýznamnější dárci - instituce a osoby:

Goethe Institut Praha, Dům umění města Brna, Kancelář prezidenta republiky, Správa Pražského hradu, SČUG Hollar, Institut tvůrčí fotografie Opava, FAMU Praha, Galerie Josefa Fragnera, Maďarské kulturní středisko, Muzeum českého výtvarného umění, Via Art, Galerie kritiků, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Galerie moderního umění v Hradci Králové, Galerie výtvarného umění v Chebu, Rabasova galerie Rakovník, Galerie umění Benešov u Prahy, Galerie výtvarného umění Havlíčkův Brod.

Dr. H. Koenigsmarková, J. Dočekal, Mgr. M. Hlaveš, P. Štembera, J. Mlčoch, Ing. Alena Samohýlová, Dr. J. Okrouhlíková, Mgr. Petr Vaňous, Dr. Olga Drahotová, J. Hůla, M. Groschupová, Dr. E. Uchalová, Dr. H. Brožková.

Odpisy: 8 knihovních jednotek

Knihovna má k 31. prosinci 2005 celkem 163 816 kj.

Na nákup knižního fondu bylo v roce 2005 vynaloženo 401 226,50 Kč. Hodnota publikací získaných výměnou činí 65 656,- Kč.

2) Čtenáři a služby

Návštěvníci knihovny a studovny	6 173 osob
Čtenáři	4 384 osob
z toho:	664 uživatelů internetu
v roce 2005 zapsaných čtenářů	359 osob
z toho:	32 uživatelů internetu
pracující	66 osob
studenti + důchodci	232 osob
držitelé průkazek na volný vstup	61 osob
Výpůjčky:	24 795 sv.
Presenční	23 411 sv.
Pracovníkům muzea	1 203 sv.

Absenční	134 sv.
MVS	47 sv.

Bibliografické a knihovnické informace

Ve studovně	průměrně 15 denně
Telefonicky	83
Prostřednictvím internetu	55
Písemně	28
Rešerše knih a časopisů, konzultace	58
Výběrová bibliografie	2

Kopírovací služba:

Kopie černobílé	14 134 kopií
pro veřejnost	12 133 kopií
pro UPM	2 001 kopií
Kopie barevné	447 kopií
pro veřejnost	7 kopií
pro UPM	440 kopií

Vázání kopií po veřejnost a pracovníky muzea	15 ks.
Fotografování vlastním digitálním aparátem	216 žádostí

Využívání Internetu:

Uživatelé knihovny	664 osob
Dotazy vyřízené prostřednictvím internetu	74
Návštěvnost domovské stránky knihovny	7 299 osob
Návštěvnost stránky Virtuální umělecké knihovny	4 540 osob

3) Zpracování a ochrana knihovního fondu

Evidence i katalogizace je prováděna průběžně. Od roku 2001 je celý roční přírůstek katalogizován pouze do elektronické databáze. Od roku 2001 probíhá také souběžná rekatalogizace starších přírůstků fondu do elektronické databáze. Během roku 2005 byly nově zkatologizovány přírůstky z let 1967 až 1975. Články z periodik jsou rozepisovány do elektronické databáze již od roku 1995. Nově byly zpracovány do elektronické databáze CD-ROMy.

Katalogizace do elektronické databáze:

monografie (knihy a výstavní katalogy)	1 283 záznamů
retrokatalogizace	5 697 záznamů
články	5 345 záznamů
seriály (časopisy a periodické sborníky)	27 záznamů
celkem	12 352 záznamů

Revize a ochrana knihovního fondu:

Revize knihovního fondu se podle knihovního zákona 257/2001 Sb. nemusí provádět průběžně, ale pouze jednou za 10 let.

Zaevidováno	1 053 sv.
Vazby časopisů	123 sv.

Opravy knižního fondu vlastními silami:
hřbety knih, drobnější opravy, roztržené
listy apod.
nové desky na separáty

97 sv.

7 ks.

4) Dokumentační činnost a spolupráce s jinými institucemi

Práce spojené s evidencí a provozem knihovny:

- Akviziční činnost
- Zápisy do inventáře, místních seznamů, do evidence časopisů
- Vedení agendy a evidence mezinárodní výměny publikací, korespondence
- Administrativní práce, korespondence, elektronická pošta
- Zařazování lístků do katalogů a kontrola jejich řazení, zjišťování duplikátů, průběžná redakce katalogů
- Příprava časopisů do vazby
- Evidence výpůjček + upomínky
- Agenda spojená s MVS
- Evidence čtenářů a uživatelů internetu
- Administrace databáze T-Series, průběžná redakce záznamů v této databázi
- Administrace domovské stránky knihovny na internetu
- Export záznamů z elektronické databáze pro různé účely
- Školení uživatelů T-Series a uživatelů databází

V roce 2005 pokračovala Knihovna UPM v realizaci projektu **Virtuální umělecká knihovna** spolu s dalšími 3 knihovnami zaměřenými na výtvarné umění (s knihovnou Národní galerie, knihovnou Moravské galerie v Brně a knihovnou Vysoké školy Umělecko-průmyslové v Praze). Webovou stránku Virtuální umělecké knihovny navštívilo 4 540 osob.

Spolupráce, výstavky, akce, školení, semináře atd.:

Knihovna pravidelně spolupracovala s různými vědeckými institucemi, se školami, veřejnými sdělovacími prostředky a samozřejmě s dalšími knihovnami:

- Spolupráce s Ústavem informačních studií FF UK - vedení praxe vysokoškolských studentů – 2 studentky
- Spolupráce s Ústavem dějin umění AV ČR a s redakcí časopisu Umění na pravidelném publikování bibliografie umělecké literatury
- Spolupráce s odbornými pracovníky muzea při sestavování bibliografií k publikacím či k výstavám a na celoustavním grantu
- Spolupráce s Knihovnou Národní galerie, Knihovnou Moravské galerie a Knihovnou Vysoké školy Umělecko-průmyslové na vybudování Virtuální umělecké knihovny
- Spolupráce s knihovnami zahraničních i domácích muzeí a dalších institucí hlavně prostřednictvím výměny publikací.
- Spolupráce s ostatními českými a moravskými muzejními knihovnami v rámci oborové komise muzejních knihoven při Asociaci muzeí a galerií a v rámci Sdružení knihoven České republiky a Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR. Pravidelná účast pracovníků knihovny na odborných seminářích a dalších akcích těchto institucí.
- Spolupráce s knihovnami Rady umělecko-historických knihoven ve všech oblastech společných zájmů, především v automatizaci knihovnických procesů, poskytování konsultací, a především při přípravě oborového hesláře. V letošním roce při přípravě projektu Virtuální umělecká knihovna.
- Spolupráce s dalšími knihovnami, hlavně při rozvoji automatizace knihovnických procesů a využívání internetu, a to zejména:

- s Národní knihovnou ČR při standardizaci v oblasti věcného zpracování
  - s Národní knihovnou ČR při vytváření Souborného katalogu ČR
  - s Národní knihovnou při poskytování služby Ptejte se knihovny
  - se Státní technickou knihovnou při zapojení do služby Virtuální polytechnická knihovna
  - s jinými knihovnami prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby
- Spolupráce s mediálními prostředky – tisk, film a televize.

Akce ve studovně knihovny:

- 4 drobné výstavy: Holduj sportu, pohybu! (11.1. – 22. 3.), Milena Velíšková - sklářská výtvarnice (22.3.- 1.9.), Užité grafika pro právníky (1.9. – 10.10.), Reklamní pohádky (10.10.- 16.1.).
- a další akce: vernisáže a tiskové konference, školení, semináře, filmování, slavnostní předávání ceny Přítel knihovny apod.

Studijní cesty, semináře, školení

Pracovnice knihovny se nejen zúčastnily řady školení a seminářů, ale též na některých přednesly odborné příspěvky. Jedná se hlavně o školení v rámci projektu Elektronické informační zdroje, celostátní konference Inforum v Praze (květen), setkání uživatelů T Series (červen), celostátní konference Knihovny současnosti v Seči (září) a každoročních seminářů muzejních knihovníků (září) a paměťových institucí “Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě” (prosinec). Kromě toho též samy uspořádaly několik školení pro uživatele knihovny a pracovníky muzea na téma jak vyhledávat v databázi Art Full Text, do které Knihovna UPM získala licencovaný přístup.

Závěr

Knihovna vykazuje v některých statisticky sledovaných činnostech oproti minulému roku mírné zvýšení, např. v počtu získaných přírůstků i v počtu výpůjček. Za nákup knih a časopisů bylo vydáno oproti loňskému roku také více peněz, což umožnilo doplnit knihovní fondy o literaturu vážící se k výtvarnému umění 20. století z prostředků celoustavního grantu. Rovněž se zvýšila i cena publikací získaných mezinárodní výměnou.

Knihovna realizovala projekt Virtuální umělecké knihovny, na kterém participují i další knihovny s podobnými fondy (Knihovna Vysoké školy uměleckoprůmyslové, Knihovna Národní galerie a Knihovna Moravské galerie v Brně.) Jak ukazuje statistika návštěvnosti jejích webových stránek (<http://upm.vuk.cz>), čtenáři ji začínají využívat. Knihovna se dále zapojila do projektu Státní technické knihovny - Virtuální polytechnická knihovna, který umožňuje posílání kopií článků po síti. Knihovna UPM se zapojila do celostátní knihovnické služby "Ptejte se knihovny" a stala se garantem informací z oblasti výtvarného umění.

Statistiky též ukazují nárůst využívání informačních technologií uživateli knihovny. Ti mnohem častěji volí vyhledávání potřebných informací prostřednictvím katalogu on-line nebo hledáním v katalogu Virtuální umělecké knihovny, či položením dotazu přímo pracovnícím Knihovny UPM prostřednictvím elektronické pošty, než by vážili cestu do knihovny. Časté začínají být žádosti jednotlivých uživatelů o naskenování určitých partií z knih a časopisů a jejich uložení na CD-Rom.

Knihovna se zapojuje i do dalších knihovnických akcí, např. Březen měsíc internetu, a Týden knihoven, ve kterém pravidelně uděluje cenu Přítel knihovny UPM. Pracovníci knihovny se aktivně zúčastňují odborných seminářů a konferencí na kterých vystupují se svými příspěvky a prezentacemi.

PhDr. Jarmila Okrouhlíková

Vedoucí knihovny

IX. Zámek Kamenice nad Lipou

Přehled návštěvnosti 2005

	Leden- březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad - Prosinec
1.	z	z	20	23	1	z	21	37	z
2.	z	12	z	22	28	89	8	14	z
3.	z	29	6	18	35	105	21	z	z
4.	z	z	15	32	15	84	13	z	z
5.	z	z	8	9	91	56	z	z	z
6.	z	z	0	30	97	60	30	z	z
7.	z	z	17	34	34	40	22	z	z
8.	z	z	12	41	41	z	32	67	z
9.	z	10	z	34	32	53	43	28	z
10.	z	6	5	35	50	69	35	z	z
11.	z	z	1	36	35	51	25	z	z
12.	z	z	0	23	62	34	z	z	z
13.	z	7	0	20	46	57	12	z	z
14.	z	z	15	30	25	64	2	z	z
15.	z	z	19	19	19	z	7	51	z
16.	z	24	z	27	15	68	4	15	z
17.	z	18	17	25	62	85	133	z	z
18.	z	z	40	73	z	58	19	z	z
19.	z	z	2	36	20	34	z	z	z
20.	z	z	3	z	40	72	11	z	z
21.	z	35	195	27	26	51	3	z	z
22.	z	z	9	52	24	z	15	25	z
23.	z	6	24	31	54	28	0	11	z
24.	z	12	28	40	39	25	28	z	z
25.	z	z	10	68	z	72	10	z	z
26.	z	z	26	18	41	17	z	z	22
27.	24	z	18	19	37	51	4	z	z
28.	z	z	35	22	22	18	16	40	z
29.	z	z	9	21	26	z	1	23	z
30.	z	46	20	20	32	9	13	10	z
31.	z	x	21	x	21	z	x	z	z
	24	205	575	885	1070	1350	528	321	22
Sum a	24	229	804	1689	2759	4109	4637	4958	4980

Martin Grill

Návštěvnost kulturních akcí

Akce	Počet návštěvníků
Slavnostní zahájení	200
Velká dechovka	22
Duo Modus	19
Dlouhý,Široký,Bystrozraký	150
Melodie	11
Střední proud	7
Dialogy s harfou	48
Jan Čambal	60
Malá kapela	15
Trumpet Tune	24
Nonet	6
Břínková	44
Celkem	606

X. Finanční hospodaření

1) V lednu 2005 pokračovala kontrola čerpání a užití dotačních prostředků poskytnutých z předstrukturálních fondů EU na projekt Virtuální katalog evropského skla. Na základě výsledků této kontroly se bude odvíjet i přísun finančních prostředků z Evropského společenství v roce 2006.

Vnitřní kontroly proběhly dle plánu kontrol. Nedostatky nebyly zjištěny.

2) V roce 2005 provedl Ekonomický odbor MK 22 úprav rozpočtu. Z toho tři úpravy bez nároku navýšení dotace byly provedeny na žádost UPM.

oblast činnosti	počet úprav	provozní prostředky	investiční prostředky
		tis. Kč	tis. Kč
věda výzkum	2	4759	1200
kulturní aktivity	5	1310	
program VISK	2	196	
úpravy limitu mzdových prostředků	4	1481	
ISO	3	1303	2270
nákup sbírkových předmětů	6	3343	

3) S přispěním řady úsporných opatření, zaúčtováním prostředků fondu rezervního a fondu reprodukce, ale také hledáním nových zdrojů příjmů bylo dosaženo nulového hospodářského výsledku.

Náklady činily 64.452.458,-Kč a příjmy 59.943.647,-Kč (z toho vlastní příjmy UPM 8.282.647,-Kč) K překlenutí tohoto časového nesouladu mezi výnosy a náklady byly použity prostředky rezervního fondu – 1.033.875,-Kč (z toho 751.928,-Kč – kursová ztráta termínovaného účtu, 221.947,-Kč – finanční dary, grant OSF) a dále z fondu reprodukce majetku – 3.474.946,- Kč (krytí finančně nezajištěných oprav).

S přispěním zřizovatele se v minulém roce uskutečnila řada významných akcí.

Byla dokončena obnova zámku Kamenice nad Lipou a pokračovalo zpřístupňování sbírek v tomto objektu.

Stěžejní činností instituce se stala výstavní činnost. V hlavní budově došlo k rozšíření výstavních ploch o sál hodin.

Nemalé finanční prostředky byly vynaloženy na vlastní chod musea a depozitářů. V porovnání s předchozím rokem došlo k nárůstu nákladů zejména u spotřeby materiálu o 961 tis. Kč, u oprav o 1.353 tis. Kč (údržba a restaurování majetku), u služeb o 5.049 tis. Kč (ostraha, úklid, inzerce, výstavní činnost, údržba SW) . Výsledek hospodaření byl do značné míry ovlivněn i zaúčtováním kursových ztrát ve výši 752 tis. Kč.

K poklesu v oblasti příjmů došlo zejména u příjmů z vlastní činnosti. Pokles návštěvnosti, který byl zaznamenán počátkem roku se promítl i do příjmů ze vstupného, ale také v tržbách za prodané zboží.

Rozklad příjmů a výdajů UPM

Příjmy musea

Osvědčení k vývozům

osvědčení k vývozům

	tis. Kč
v roce 2000	435
v roce 2001	305
v roce 2002	294
v roce 2003	214
v roce 2004	213

v roce 2005	256
-------------	-----

nájem a služby

v roce 2002	400
v roce 2003	403
v roce 2004	557
v roce 2005	752

Navýšení v roce 2005 je dáno celoročním provozem na zámku v Kamenici nad Lipou.

Celkové příjmy ze vstupného vstupné

	tis. Kč
v roce 2000	2010
v roce 2001	2961
v roce 2002	2638
v roce 2003	2857
v roce 2004	4171
v roce 2005	3488

(příjem z výstavy F. Drtikola v roce 2004 - 1.022 tis. Kč)

Návštěvnost a příjmy ze vstupného - hlavní budova

Titul	Počet návštěvníků celkem	Průměrný počet návštěvníků denně	Výnos ze vstupného
Holduj sportu, pohybu	4 696	102	142 283,-
František Vízner Sklo	11 676	179	247 978,-
Česká fotografie 20. stol.	12 636	154	547 981,-
Mexický design	3 286	82	114 754,-
Hodiny z Černého lesa	1 652	78	63 603,-

Návštěvnost a příjmy ze vstupného Kamenice nad Lipou

měsíc	počet návštěvníků	vstupné Kč
leden-březen	24	260
duben	205	3 010
květen	575	7 730
červen	885	17 620
červenec	1 070	29 890
srpen	1 350	37 800
září	528	8760
říjen	321	8080
listopad-prosinec	22	700

Celkem	4 980	113 850
--------	-------	---------

Reprodukční práva
reprodukční práva

	tis. Kč
v roce 2000	145
v roce 2001	331
v roce 2002	227
v roce 2003	235
v roce 2004	259
v roce 2005	189

Výdaje musea

knihy

	tis. Kč
v roce 2000	666
v roce 2001	411
v roce 2002	382
v roce 2003	662
v roce 2004	365
v roce 2005	409

pohonné hmoty

	tis. Kč
v roce 2001	137
v roce 2002	105
v roce 2003	86
v roce 2004	100
v roce 2005	114

ostatní spotřební
materiál

	tis. Kč
v roce 2001	777
v roce 2002	839
v roce 2003	818
v roce 2004	860
v roce 2005	1083

opravy strojů

	tis. Kč
v roce 2000	571
v roce 2001	539
v roce 2002	487
v roce 2003	813
v roce 2004	1055
v roce 2005	1576

oprava a údržba budov

	tis. Kč
v roce 2000	7352
v roce 2001	2207

v roce 2002	136
v roce 2003	576
v roce 2004	10754
v roce 2005	2901

Z prostředků zřizovatele bylo v letech 2004-2005 financováno dokončení fasád na zámku v Kamenici nad Lipou.

Z vlastních zdrojů byla zabezpečována jen běžná údržba majetku, s nímž UPM hospodaří, zásadní opravy a rekonstrukce, zejména hlavní budovy, jsou odkládány.

	poštovné	telefony
	tis. Kč	tis. Kč
v roce 2000	137	1096
v roce 2001	122	1008
v roce 2002	102	759
v roce 2003	130	728
v roce 2004	98	805
v roce 2005	115	718

	ostraha	úklid
	tis. Kč	tis. Kč
v roce 2000	1634	353
v roce 2001	1779	341
v roce 2002	1687	274
v roce 2003	1887	289
v roce 2004	1976	382
v roce 2005	2896	418

nákup sbírkových předmětů		
	celkem	z toho z vlastních prostředků.
v roce 2002	314	109
v roce 2003	1052	90
v roce 2004	3111	233
v roce 2005	3520	161

odpisy

	tis. Kč
v roce 2000	4856
v roce 2001	6785
v roce 2002	3777
v roce 2003	4065
v roce 2004	3725
v roce 2005	5110

Od roku 2002 jsou používány prodloužené doby odepisování. V roce 2004 byla výše odpisů snížena zaúčtováním převodu prostředků do rezervního fondu MK (nevyčerpaná dotace na opravy fasád na zámku v Kamenici nad Lipou). Zařazováním majetku zejména z prostředků grantu a programu ISO dochází k postupnému navyšování této nákladové položky.

4) Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových prostředků

Viz tabulka

Celkový limit mzdových prostředků nebyl překročen. K překročení limitu nedošlo ani u účelových dotací v rámci programu VISK a VV. Prostředky na platy z mimorozpočtových zdrojů a fondu odměn nebyly čerpány.

Průměrný měsíční plat v roce 2005 byl 18. 038,- Kč. Průměrná nominální mzda za 1.-3. čtvrtletí 2005 dle ČSÚ byla 18.421,- Kč.

6) Účast na programech mezinárodních institucí

Účast na konferencích ICOM

	Kč	Místo
PhDr. Uchalová	23620	Berlín
PhDr. Karasová	21369	Lisabon

7) Zahraniční služební cesty

Viz příloha

8) Přehled zálohových plateb

Viz příloha

9) Srovnání výše prostředků v delší časové řadě

Z přehledů je patrné, že celková dotace v jednotlivých letech je ovlivněna rozpočtovými úpravami. Rovnoměrný růst u provozních dotací je ovlivněn především platovými úpravami ve mzdové oblasti.

Průběžné čerpání příspěvku a dotací v jednotlivých čtvrtletích v tis. Kč

Provozní prostředky

dotace	k 31.3.2005	k 30.6.2005	k 30.9.2005	k.31.12.05
provozní dotace	9697	19635	29451	39544
věda a výzkum	803	1500	2539	4759
kulturní aktivity		200	1100	1310
VISK			166	196

ISO			480	1303
výkupy		1060	1170	3343
Kamenice nad Lipou		607	969	1206

Investiční prostředky

dotace	k 31.3.2005	k 30.6.2005	k 30.9.2005	k31.12.2005
ISO			804	2720
Institucionální grant			229	1200

Čerpání provozní dotace je rovnoměrné. Účelové prostředky jsou uvolňovány až v závěru 1. čtvrtletí a byly nárokovány na základě předložených faktur a smluv

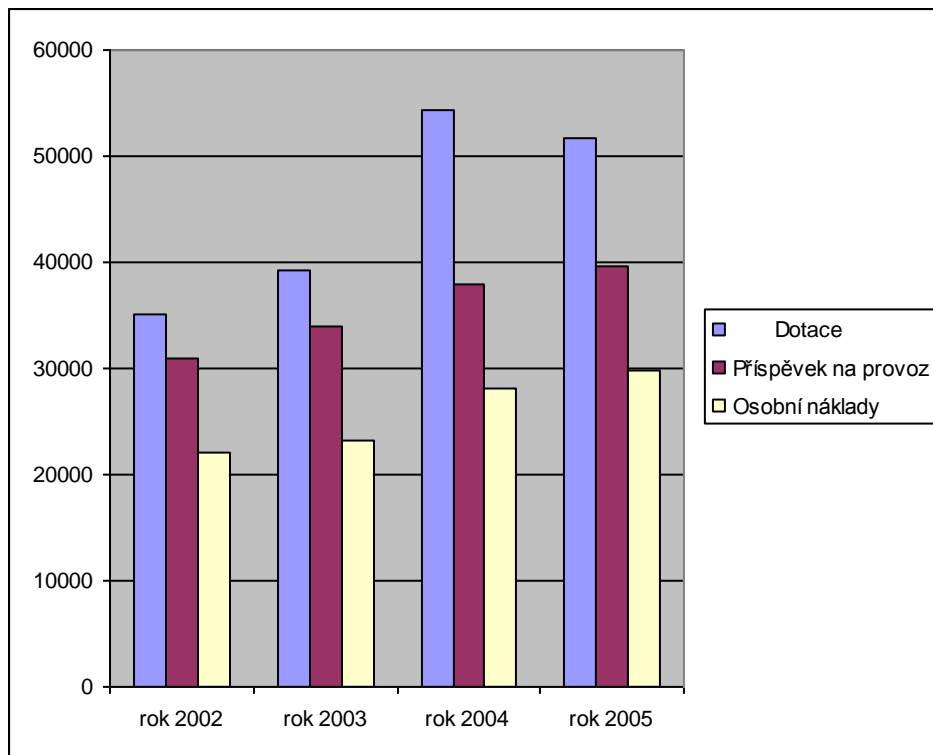
10) není

11) není

(finanční prostředky z rezervního fondu byly čerpány ve výši 1206 tis. Kč jen na dostavbu zámku v Kamenici nad Lipou)

Období	Dotace	Příspěvek na provoz	Osobní náklady
rok 2002	35012	30930	22127
rok 2003	39229	33995	23261
rok 2004	54382	38012	28049

rok 2005	51661	39544	29815
----------	-------	-------	-------

JUDr. Evžen Balaš
 Ing. Milan Košťál

